

Dr. Marczell Mihály:

„VALLÁSOS FÉLÓRÁK”:

Otthoni nevelői kézikönyv bőséges vázlata (elsősorban fiúk számára; 1957)

IV. gimnáziumi osztály

Általános cím:

„A sodródó élet iskolájában”

V. sorozat: pedagógia

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

128. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Mottó: „Viventes!”	3
Előszó.....	3
A/ rész: Milyen legyen az élő Egyház fiának életarca?	3
a/ Felértékelődésünk.....	3
1. beszéd: „Corpus Christi mysticum” – az Egyház	3
2. beszéd: „Én” pedig – membrum sum Christi mystici	4
3. beszéd: Csillan-e rajtam az „isteni életjegy”?.....	5
4. beszéd: És milyen életet éljen a „membrum Christi”?	5
5. beszéd: És melyik jegy volna a karakterizáló?	6
b/ Értékessé alakulásunk.....	7
6. beszéd: Egek felé forduljon a lelkem!	7
7. beszéd: A földieket lépcsővé teremtse a lelkem!	8
8. beszéd: Dalos legyen a lelkem!.....	8
9. beszéd: Szolgálatra kész legyen a lelkem!	9
10. beszéd: Istenivé nemesedjék a lelkem!.....	10
B/ rész: Milyen legyen az élő Egyház fiainak kifelé tevékenykedő életarca?.....	11
a/ Társadalmi, kulturális és nemzeti szolgálat.....	11
1. beszéd: Az erős és megbízható munkás	11
2. beszéd: A tudományok szeretetében tündöklő férfiú	11
3. beszéd: A művészi értéket szerető és benne szépet találó férfiú.....	12
4. beszéd: A szociális karitásban feszülő férfiú	12
5. beszéd: Vir catholicus – vir patriam amans	13
b/ Egyházi szolgálat	13
6. beszéd: A családi élet „szolgája”	14
7. beszéd: Az egyházközség szolgája.....	14
8. beszéd: Az „Actio Catholica” tevékeny szolgája.....	15
9. beszéd: Az Egyház missziós munkájának szolgája.....	16
10. beszéd: Az egyetemes Egyház alázatos szolgája	16
C/ rész: Milyenné legyen az élő Egyház diadalmas fiának életarca?.....	17
a/ A „küzdő Egyház” fiának arca	17
1. beszéd: Kemény és erősvonású.....	17
2. beszéd: Mégis szeretetet váró	17
3. beszéd: És mindenkire szeretetet sugárzó	18
b/ A „szenvető Egyház” fiának arca.....	19
4. beszéd: A földön is a „szenvető Egyházzal” érző	19
5. beszéd: A „tisztítóhelyen” szenvedőkkel érző	19
6. beszéd: A „tisztítóhelyen” élőkért egyéni áldozatot hozó	20
c/ A „győzelmes Egyház” fiának arca	21
7. beszéd: A „hazatérő hűséges szolga” örvendő arca	21
8. beszéd: Az égiekkel találkozó „örvendező” arca	21
9. beszéd: Az „enyém” boldogságát élvező lélek arca.....	22
10. beszéd: Az égi Atyában boldogságot találó dicsőséges arca	23

Mottó: „Viventes!”

Előszó

Itt arról volna szó: mivé alakítsa és állítsa be **áldozatos hívét** az Egyház – az **élet elevenségébe**, majd: **hogyan értékesítse tevékeny erejét** az emberiség szellemi emelésére, és végül: **hogyan boldogítsa** a „hűséges szolgát” égi Urának örömeiben? – Mit akarunk tehát elérni ebben az évfolyamban? Itt az életbelépő ifjút arra kellene hangolnunk, hogy reádöbbenjen arra az igaz útra, amelyet – az Egyház tanítása mellett- a **férfiembernek** követnie kell. Arról legyen tehát szó: **hogyan szolgálhatja az Evangélium ügyét az igazi katolikus ember?**

A/ Itt **önmagunk** szolgálatáról legyen szó. – a/ Mégpedig először ilyen formában: „**Corpus Christi mysticum**” az Egyház, ennek **Feje Krisztus, így élő tagjai az egyes emberek**. b/ Milyen legyen tehát **ez az élet**? Ez volna a második megrajzolható feladat: hiten alapuló, hithez hűséges, hitet megvalló (kisebb egyesületekben tevékenykedő, „Credo”, Szt. Ferenc harmadrendje stb.stb.). Családját hite szerint választó és nevelő (házasság problémája). Természetfeletti életet élő (szentségek keresője, az örök élet igénylője, a betegek szentségének áhítatos felvevője stb.).

B/ Most térjünk reá az igazi katolikus férfiú **nyilvános** szereplésére! Itt (ismét két: a/ és b/ alcsoportban) ez a tétel magyarázandó: **munkájában** hűséges és megbízható, **politikai gondolkodásában** lelkiismeretben felelősséget érző, **társadalmi** tevékenységében embert szerető (Actio Catholica, szociális munka, missziók szeretete), **nevelési elveiben** Krisztushoz hűséges (a katolikus iskolák, rendek, intézmények hűséges támogatója), továbbá **tudományos kutatásaiban** az Egyház tanait tisztelő, **művészi munkájában** az isteni erkölcs normáihoz ragaszkodó stb.stb. és végül: **karitatív tevékenységében minden** embertestvért támogató (-izmusok helyett: katolikus!). Nem szűkkeblűen „felekezetieskedő”, vagy egyszerűen „klerikális”! – Ez az Egyház hűséges „munkása”!

C/ Végül az **élő Egyház diadalmasa** címen fejtegetendő a **hármasság**: a/ küzdő, b/szenvedő, c/ diadalmas Egyház. – Ezeket át vezetendő az emberi élet, hogy diadalba csendüljön a végnélküli élet. Ez lesz pedig az Úr aklába való **hazatérés**. – A földi élet az Úr Egyházában pereg alá.

* *

A/ rész: Milyen legyen az élő Egyház fiának életarca?

Tárgy: tanítson az élet és szolgálja a katolikus életet! – Jelszó: vita catholica!!

a/ *Felértékelődésünk*

1. beszéd: „Corpus Christi mysticum” – az Egyház

Bev.: **Csak közösség-e** az az egybefogó egység, amelyet Egyháznak mondunk? Igaz, hogy hit és erkölcsi alapon való, egy pásztor vezette egység, de valóságban olyan szerves együttes, amely – a test sejtjei egybefonódásának analógiájára gondolva – Krisztus eleven, egységes testét alkotja. – Mi tehát az Egyház **tárgyilag** és micsoda az Egyház **dinamikailag**?

1. Corpus Christi mysticum.

Ez az első megállapítás.

a) Az Egyház mibenlétét a Mester hasonlatokkal színezi és jelzi. Leggyakoribb az akol hasonlat, ahová földi és égi népet várja a Mester. Ezért mondja Péternek: „Legeltesd juhaimat” (Jn 21,16). Ezért mondja a gondozott nyájáról: „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor”(Jn 10,16). – Majd így beszél. „A jó pásztor életét adja juhaiért” (Jn 10,11).

b) De az apostol – magát az egész Egyházat és Krisztust egybe fogva – ezt mondja: „Ő a Testnek, az egyháznak feje. Ő a kezdet, elsőszülött a holtak közül, hogy övé legyen az elsőség mindenben” (Kol. 1,18). Ebből az következik, hogy Krisztus és mi nemcsak a külső kerethez tartozandóan fonódunk egybe, hanem olyan szoros egységben élünk, ahogyan a fej és a test tagjai tartoznak össze. „Benne lakik testileg az Istenség egész teljessége, benne lettetek tehát ennek a teljességnek részesei...”

Ez gyarapítja az egész ízekkel és izmokkal összekapcsolt testet isteni növekedésben” (Kol. 2,9 és 19). „Nem tudjátok, hogy testetek Krisztus tagjai?” (1Kor. 6,15).

c) Sőt léleknövekedésünkről is ezt mondja az apostol: „Inkább igazságban fogunk élni és szeretetben teljesen egybe fogunk nőni a fővel: Krisztussal” (Ef. 4,15). Ennek alapját pedig így határozza meg: „Tagjai vagyunk ugyanis Testének, (húsából és csontjaiból)” (Ef. 5,30). – És ennek mi a jelentősége? Valamiképpen benne rejtőzik az az **előretörő fejlődés**, amely fokozatosan krisztusibbá akarja alakítani **személyes életünket**. Mert ne felejtsd: az Egyház titokzatos teste a Mesternek; az egyes ember – személyiségének megőrzésével! – tagja a titokzatos testnek, így tehát **teljes személyében** hasonulhat titokzatosan éltető Mesteréhez.

2. Vitam spirans mysticum.

Ez a második megállapítás. – Ennek tartalma ez az igazság: a Krisztussal való egybeforradás **dinamikai** jellegű. – Hogyan értelmezendő?

a) Természetfeletti életerőket, kegyelmet lehel belénk. Figyelj csak: életünk természetes erejét a **lélek** diktálja. Ez az Istenatyá teremtői adománya. De a lélek természetfeletti erejét a **krisztusi kegyelem**, isteni természet (2Pét. 1,4)ütemezi; ez pedig a Megváltó égi ajándéka. Így tehát az „Egyház Feje” az „Egyház tagjainak” természetfeletti éltetője!

b) Mi pedig természetfeletti életet élvén hasonulunk Hozzá. – Miért adja a Mester a természetfeletti kegyelmet? Vajon csak **életdíszül**, vagy **életkoronául**? – Az Úr Jézus tanítása szerint „újjászületendő” az ember: „Bizony mondom neked: ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). De az újjászületett ember nem a tétlen és boldog birtokos, hanem a tevékeny dolgozó. Magáról ezt mondja: „Atyám szüntelenül munkálkodik, ezért én is munkálkodom” (Jn 5,17). Nekünk ezt parancsolja: „Fiam, menj ki ma dolgozni a szőlőbe” (Mt 21,28). – Életünk jutalmának mércéjéül pedig a végzett munkaminőségét teszi és a jókhoz így szól: „Jöjjetek Atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világ kezdete óta nektek készített országot” (Mt 25,34). – Mindebből az következik: dolgoznunk kell az Úr adta kegyelemmel. Mégpedig addig, míg nem lesz igazságga: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal.2,20).

Bef.: Ha tehát **így látjuk** az Úr Egyházát, akkor hálás szívvel köszönjük ennek tagságát. Olyan „tagsági könyv” a mi Egyházhoz tartozandóságunk okmánya, amely az égi Mesterhez fűz, Vele való életben isteniesít és a Vele való örök életre érdemesít.

2. beszéd: „Én” pedig – membrum sum Christi mystici

Bev.: Befogadott, vagy szervesen benne élő-e az én életem ebben az isteni közösségben? – Annyiban „befogadott”, hogy hívtott ide a Mester és annyiban benne élő, hogy **élő és személyes** tagjaként veszem belőle az isteni életerőket. – Nézzük csak közelebbről: hogyan illeszkedik bele életem az Egyház szent közösségébe?

1. Olyan tag vagyok, akit éltet Krisztus.

A tagság igen sokszor számszerű befonódás egy-egy egységbe. Bárki, bármilyen egyesületre gondolhat (sport, kultúr, társadalmi egyesület stb.). – Itt azonban nem erről van szó.

a) Olyan szerves kapcsolatról van szó, amely a test és tagjai között található. Az egész élteti a részt és a rész szolgálja az egészet. Itt tehát a **dinamikus** összefüggés a döntő. Mintha azt mondanók: Krisztus, az Egyház Feje nélkül nem élhetnek az egyes emberek, a „titokzatos test” tagjai.

b) És olyan szerves **együtt dolgozásról** van szó, amely **elevenné** teszi az egész és rész együttesét. Ez pedig azt jelenti, hogy az **éltető erő**, a természetfeletti kegyelem a Mester lelkéből áramlik az „élő tagok” mindegyikébe. – De ez **nem** értelmezendő olyan szűkmarkúan, hogy **csak** az életmegemlése, vagy mozgatása megy végbe; itt arról van szó, hogy az ember az **isteniesítés természetfeletti erejével gazdagodik**. – Jól jegyezd meg: enélkül az élő életáramlás nélkül lehetetlen Isten előtt kedvessé lennünk. Ez tehát **szükséges és nélkülözhetetlen** az örök élet szempontjából.

2. De olyan személyesen élő tag vagyok, akit boldogít Krisztus.

Most arra kell térnünk, hogy a „Krisztus testének misztikus tagjai” nem veszítik el **személyes létük** kiemeltségét. Ez pedig azért fontos, mert a **tudatos** élet és az **alanyi** kiváltság a véges és vég nélküli életben is életkincse minden egyes embernek (**tagadandó** ez a hasonlat: úgy él az ember Krisztusban, mint csepp a tengerben... Igazság: önálló személy az ember Krisztusban, de önálló személyisége **istenivé** léssen Krisztusban). – De hát hogyan értelmezendő mindez?

a) Személyes készségem **fogadja be** és **alakítja** életté az isteni kegyelmet. Belénk sugározza az

égi Szeretet természetét és mi alakítjuk ki magunkban az Úr óhajtotta isteni életet. – Kaput nyit a lélek és kegyelem erejével alakul az élet.

b) És személyes boldogsággal **jutalmazza** a Mester az **isteni életet**. Ennek van földi értéke és vég nélküli gyönyörűsége. – Az elsőre fényt vethet ez a szelídség erényét így értékelő mesteri szó: „Boldogok a szelídek: övék lesz a föld” (Mt 5,5). A másokra pedig reávilágít ez az isteni ígélet: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). – Mindez arra utal: élet az Isten és isteni életet jutalmaz az égi Mester.

Bef.: Végezetül kérdezzük: lehet-e ennél magasabb **felértékelődés**, mint a Krisztus tagjává nemesedni?... De ha ez a legmagasabb rendű megemelés, akkor következzen belőle az igazi **életnemesedés**. – Krisztus misztikus testének tagjai – a szent élet élő személyei!!

3. beszéd: Csillan-e rajtam az „isteni életjegy”?

Bev.: Amit magamban hordozok, annak fénye rajtam villog... Legalábbis **így kellene** ennek lennie. – A tavasz lehelete virágsziromba bontja a pompázó gyümölcsöt... Bennünk is jelentkeznie kellene annak az Isten adta ajándéknak, amelyet a Krisztushoz kapcsolódás biztosított számunkra. – Kérdezzük csak: miben áll ez az isteni vonás és kiverődik-e rajtam a krisztusi életjegy?

1. Az égiekkel való szoros kapcsolat alkotja az első életjegyet.

Van ebben **felfelé** törő lendület és van ebben **felülről váró** lelkület.

a) Minden felfelé törtet. Talán ez a helyes megállapítás: minden előretörésünk (anyagi, kulturális, esztétikai, erkölcsi társadalmi, vallási) az éghez akar közelebb juttatni! Figyelem: emberibb és istenibb akar lenni az ember, mert ezt diktálta számára az Isten! – Az ilyen emelkedés valójában **hasonulás**. Az Istenhez hasonulás. – Az igazság ez: ahonnan való az emberi élet, oda törtet minden erővel a lélek!

b) És minden életrezgésben felülről várunk. De ahová feltekintünk, onnét várunk és veszünk. – Ennek az az értelme, hogy a **fiúság kegyelmével az égi Atyához tartozunk**, – és nem az az alapja, hogy **helyrajzilag** az egek tartozékai vagyunk! – Az Atya és fiú viszonya pedig a **szeretetáramlás**. Ezért van az, hogy az égi Atyától várunk és kapunk, mert a szeretetről ezt tudjuk: „amor est diffusivum sui”. Ezt a bölcséleti tételt ugyanis így teszi isteni kinyilatkoztatássá a Mester: „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszerűen Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Majd ezt is mondja: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Aki ennek hitében való lélekemelkedést mutat, az az első isteni életjegyek birtokosa.

2. Az égieket szóró áldozatos szeretet alkotja második életjegyet.

Az isteni kegyelem azért áramlik lelkembe, hogy kettős dinamikát váltson ki belőlem. – Az első az egyéni élet átnemesítése, a másik az embertestvéri élet szorgalmazása.

a) Vettem az isteni kegyelmet, hogy átnemesedjem. Itt teljesen az egyéni élet alakulása fejtegetendő! A kegyelem az erő, az életfordulat az eredő. Ennek állomása? – Megtérés... Új életlendület vévés... Természetfeletti élet élés.

b) Szórom az isteni kegyelmet, hogy átnemesítsek. Nemesedik az én életem és másokat nemesít a nekem adott isteni kegyelem. – Ez a folyamat az erőszugárzás isteni áramlása. A **valóságban** így fest: a bennem égő isteni fénymások életútjára is világít. A megvilágított életút másokat is erre indít. Az isteni fényben villanó életút a kegyelmek forrásához vezet. A kegyelmek forrása pedig a természetfeletti élet üde italával itat.

Bef.: Végül azt kérdezhetnők: az ilyen életjegyeket hordozó embereket hogyan hívhatnók? A felelet ez léssen: **Isten szentjeinek!** Ne azt keressük tehát, vajon „glória” ékíti-e az emberek fejét! Ez a művészek ihletett lelkének rajzvetülete. De keressük azt: egekben jár-e lelkével és élő szeretetet szór-e életével az ember? – Az **ilyen ember** az Isten földi paradicsomában járó **szent ember**.

4. beszéd: És milyen életet éljen a „membrum Christi”?

Bev.: Az előző beszéd (3. beszéd 2. pontja) röviden ismertette az isteni kegyelemvétel **kettős hivatását**. Most pedig **részletezzük** azt, hogy mit kell magában hordania és érvényesítenie az igazi „membrum Christi”-nek? Mégpedig ez legyen a vezető gondolat: hogyan konkretizáltassék a Krisztus gyermekét jellemző isteni élet? Kérdés: mit tárjon elénk ez az élet?

1. A „szent életnek” egek felé sugárzó fényét. Itt az **egyéni életnek** „istenivé” való átnemesedé-

séről legyen szó. Mintha azt mondanók: járjon egekben a föld embere (Lásd: előző beszéd 1. pontja!), de – vévén az ég kegyét- istenivé alakuljon egész élete. Valójában arról van szó, hogy a földről egekbe kívánckozó ember **legyen valóban** égiesen élő ember (Pl.: Jákob létrája... Továbbá: a képzelet eget járó útja. **Csak** az emberi szellem járja ezt!). – Miben áll ez?

a) Az Isten parancsolatainak hűséges teljesítésében. Lett légyen az a természetemben csendülő hang, lett légyen a Decalogus szava. Sőt! Egyházunk szava is isteni parancs!

b) Az erényes élet önkéntes gyakorlásában. Ez már egy fokozattal több. Az Isten parancsainak **élet-té** alakításáról van szó (Pl.: a természet hordozza az Istenörvényeit, de a tavasz virágba fakasztja a hódolatos isteni kertet...).

c) És az evangéliumi tanácsok követésében. Ez a legfelsőbb fokozat. Nem törvény, amely feltétlenül követendő, hanem magasabb rendű önkéntesség, amely tökéletesít (magyarázandó Máté 19. fejezete és az „evangéliumi tanácsok”). – Ezek **fokozatok**, amelyek a tökéletesebb és tökéletesebb életformát tükrözik vissza.

2. És a „szent embernek” földi embertestvére sziporkázó szeretetét.

Ámde miért bontakozik „Isten szentjévé” a föld embere? Azt mindenki elismeri, hogy ennek főcélja: **Isten tárgyi dicsőítése**. – Azt is hamarosan átlátja az ember, hogy önmagunk boldogsága a második életcél. De arra is reá kell döbennünk, hogy **embertestvéreink lélekemelése** szintén az elhivatottságunk egyik mozzanata. – És ez miben áll?

a) Életfényt kell vetnünk embertestvéreink életútjára. – Magadat gyertyává gyújtotta az Úr, kövesd tehát ezt a parancsot is. Itt valóra váltjuk ezt a mondást: „Ti vagytok a világ világossága... És ha világosságot gyújtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának” (Mt 5,14-15).

b) Kezet kell nyújtani embertestvéreink vezetésére. – **Ráfael** legyen minden ember, aki kíséretül és segítőül szegődik. Itt valóra váltjuk azt az igazságot: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat” (Mk 12,31).

c) Fizikai és szellemi javakkal telített „kincsesládának fiókját” ki kell nyitni, hogy két kézzel szórjuk számukra, amit nekünk adott bőségesen az Isten. Itt pedig valóra váltjuk azt a mesteri szót: „Adjatok és adnak nektek is: jó, tömött, megrázott és túlsorduló mértékkel mérnek öletekbe. Amilyen mértékkel mértek, olyannal fognak visszamérni nektek is” (Lk 6,38).

Bef.: Íme! **Ilyen élet** jellemezze a „membrum Christi”-t! Ilyen formán **élővé** lesz benne az isteni kegyelem és **éltetővé** alakul benne az isteni élet.

5. beszéd: És melyik jegy volna a karakterizáló?

Bev.: És mi volna a **jellegzetes** isteni jegyem?... Az Írás így ír az Úr jelzeteiről: olvasd a Jelenések 7. fejezet 2-12. versét... De ez a „**tüzes jel**” nem lehet külsőség, hanem olyan belső átalakulás csodás jelképe, amely a pünkösdi ünnepének történéseknél a **Lélekkel** telítettek életében jelentkezett. – Valójában tehát azon a területen kell az életkarakterisztikont megtalálni, ahol a Szentlélek ereje, a Szeretet Lelke tevékenykedő. – Milyen gondolatsoron jutunk tehát ennek ismeretére?

1. Szeretet az Isten – az én Atyám.

Induljunk meg ezzel az ősi igazsággal, amelyből majd levezethető az én életemnek igazi „**isteni jegye**”. Az Írás ezt mondja: „... az Isten szeretet” (1Jn. 4,8). Ebből az igazságból kell levezetnem az én életem igazi **jegyét**.

a) **Ősképem** – az Isten. A Teremtő terve szerint képére és hasonlatosságára alkotott engem (Lásd: 1Móz. 1,27). – Ha pedig az „őskép” a Szeretet, akkor a Róla mintázott emberi lélek ősi, belső, igazi értéke a **szeretet**. Jól mondja az apostol: „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de közöttük a legnagyobb a szeretet. Törekedjete a szeretetre!” (1Kor. 13,13) és: „Szóljak báremberek vagy angyalok nyelvén, ha szeretet nincs bennem, csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom. Legyen bár prófétáló tehetségem, ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt, legyen akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, ha szeretet nincs bennem, mit sem érek” (1Kor. 13,1-2). De a szereteten indulhat a tökéletesedő ember.

b) Kegyelem vételével „**természetem**” az Isten. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4). Ez már olyan isteni hang, amelynek csengését nem adhatja az emberi áhítozás, mert **belső lényegénél fogva felette** áll az emberi életigénynek. – De ha így van ez az Isten akarata és teremtése alapján, mégis **élettartalmunk**

lett – a megváltás isteni szeretete alapján. És valóban így van. – Krisztus ígéri: „Bizony mondom neked: ha valaki újra nem születik, nem látja meg Isten országát” (Jn 3,3). – Krisztus megszerzi: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – Ember élvezi: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4).

2. Szeretetet sugározzon a fia, az ember.

Ámde miért lobban fel a szeretet tüze az ember lelkében? Máté evangélista így felel az Úr szavával: „És ha világosságot gyújtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítson a ház minden lakójának. Így világítson világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátokat” (Mt 5,15-16). Ennek lényege: szeretetsugárzás. Mintha azt mondaná: amit Istentől vettél, azt embertestvérek érdekébe kamatoztasd. – De miért és hogyan?

a) Miért?... Egyszerűen azért, mert az Istenanya **másodlagos** eszközökön át, mégpedig élő, szerető személyeken át, tehát **rajtad át** tevékenykedik. – Jól tudjuk, hogy az Isten tervei az egybevágó és fonódó kapcsolatokon át valósul (Pl.: anyag szolgálja a növényt, a növény az állatot, mindez az embert!). – És ember nem szolgál?... De igen! Istent és embert! Tudatosan, a szeretetszolgálatával (olvasd: Gárdonyi: „Az Isten rabjai”).

b) hogyan?... Egyszerűen így: valósítsd meg ezt az isteni törvényt: „Ha ellenséged éhezik, adj neki enni, ha szomjazik, adj neki vizet inni” (Péld.25,21); „Aki ad a szegénynek, nem lát szükségét; aki megveti a könyörgőt, inségbe jut” (Péld.28,27). Ennek a valósulása – örök életednek biztosítása. Olvasd csak az ítéletet mondó Mester szavát: Máté 25,34-35. – Szinte kicsordul az ajkamon ez az intés: „Vade et fac similitur” (Lk 10,37).

Bef.: Végezetül mondjuk el a Szt. János apostolról szóló legendát... Azt, amely arról szól, hogy nehezményezték a hallgatók, hogy mindig és csak a szeretetről beszélt... **Mást** is kérőknek ez felelete: elég ez nektek, mert a szeretetben minden bennfoglaltatik! Igaz! Igaz! Még az örök élet **tartalma** is (Lásd: 1Kor. 13,13)!

b/ Értékessé alakulásunk

Itt az élő Egyház „küzdelmes fiai”-nak **egyéni** erőfeszítéseit és a „Corpus Christi mysticum”-hoz való **méltó idomulását** kell fejtegetnünk.

6. beszéd: Egek felé forduljon a lelkem!

Bev.: Vezessük be a mai beszédet a **dimenzió** gondolatával. A tér hármas dimenziójú: szélesség, hosszúság és magasság. És az emberi élet?... Kettős a dimenzió: a **földön húzódo – horizontális** és a **földről felfelé emelkedő – vertikális**. – Miért emelkedik vertikális vonalon a lélek?

1. Onnan vegye – az életmintát.

Az Isten élettervében az ember **személyes létében** hasonul az ég Urához.

Ebből következik két gondolat.

a) Emelkedni kell az emberi értelemnek és vágyakozásnak az ég felé, hogy **mintázza** önmagában az égi Atya képének mását. – Ez a **vertikális** lendület. – De kiben van ez? Ne félj! Ez a felfelé törés az emberi természetnek velejárója. – Az Írás így mondja: „Amikor a pogány a törvény hiányában önmagának törvénye, törvény híján a természet szavára teszi meg a törvényben foglaltakat. Ezzel igazolja, hogy a törvény követelménye szívébe van írva, amiről lelkiismerete tanúskodik és önitélete is, mely hol vádolja, hol fölmenti” (Róm. 2,14-15). – Az értelem pedig állítja, hogy **egyedül** az ember, de minden ember – Istent kereső!!

b) Tevékenykedve kell a földön dolgoznia, hogy **valóság** legyen életében az isteni életkép. Ez a **horizontális** tevékenység. – Valójában mindez annyit jelent, hogy önmagunkat olyanná akarnók tenni, „mint az Isten”. – De ez nem a felfuvalkodott gögje („olyanokká lesztek, mint az Isten”: 1Móz. 3,5), hanem az **Isten kegyelmét kérő** alázatosság eredője.

2. Onnan kapja az isteni élet igaz „anyagát”.

De az Istenhez emelkedés nemcsak „mintavétel”, hanem az **„életalakítás anyagának” vétele** is. – Mert miből alakul ki az „Isten képe” ember?

a) A **természetnek** Isten adta anyaga – bár ez is égi kincs!- kevés. Ebből csak „embernyi ember”,

a „természetes erkölcsös ember” bontakozik életté. – Ilyenek a nagy pogányok, akik ha keveset is vettek a külön ajándékokból, a természetes ajándékokkal alakultak „nemes emberekké” (Epiktétosz, Szókratész stb.).

b) Az „**isteni természet vétele**”, a megszentelő kegyelem birtoklása teszi lehetővé a **természetfeletti ember** kiteljesülését. – Ennek lélekbe szállása pedig égi ajándék. Hozzánk érkezési módja? – A szeretet kiáradása. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). – Az élet átisteniesítésének valósága: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Mindennek **kifelé is** észlelhető alakja azaz ember, aki a földi gloriola látható jele nélkül a „szent ember” életével ékeskedik.

Bef.: Mi lesz így az emberi élet igazi lendülete? Dolgozik a földön – horizontális teregető munkával, de mind a **mintát**, mind az „anyagot” egeből veszi – **vertikális** emelkedés útján.

7. beszéd: A földieket lépcsővé teremtsé a lelkem!

Bev.: Ha igaz az, hogy égből jöttünk (Isten a teremtő Atya!), akkor igaz, hogy csak átfutó otthon a földanyánk öle. – Innen tehát az örök Atya szeretete vár haza. – De hogyan térhet az égbe az ember, ha földi élettel áldotta az Isten? A felelet ez: csak úgy érheti el ezt a célt is, ha **emelkedési eszközévé** teszi a földet! – Hogyan lehet ezt megvalósítani?

1. Legyen emelkedő lépcső a föld.

A mi életünk első szakasza a földön pereg alá. „Otthonunk” és szolgánk a föld, amelyen erőfeszítő erkölcsi munkát kell végeznie a zarándokembernek. – Mit tegyen tehát az ember?

a) Uralmad tárgya legyen a föld. – Mindig zsongjon lelkedben az isteni mondás: „Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet s hajtsátok uralmatok alá és uralkodjatok...” (1Móz. 1,28). – Minden kultúrhaladás jelentkezése legyen ennek az isteni parancsnak valósulása.

b) Életed szolgája legyen a föld. – A földből élünk... Testileg és lelkileg is! Hiszen a föld táplál és a föld, a világ minden törvénye életem boldogabb formájának indítója. – Tehát a „szolgából urat” ne teremtsünk! Ne legyen életerőnk elvesztegetése a földiek helytelen tisztelete és bűnös élvezése.

2. Legyen emelkedő lépcső – lelki kultúrára.

Miért hatol a világ rejtélyeinek mélyére az ember? Mindig és állandóan a rejtett törvényeket kutatjuk.

a) Azért, hogy törvényeinek kiismerésével szolgánkká tegyük. Megismerjük a szén rejtett értékét és fényét, erőművet hajtó energiává varázsoljuk. – De itt sem állunk meg. A fényt és mozgató energiát is céljaink szolgálatába állítjuk... És így tovább!

b) Azért, hogy törvényeinek felhasználásával szebb „otthonunkká” teremtsük. – Látszólag önző gondolat, valóban azonban az **uralom ténye** nyer érvényt. – Sőt azt is mondhatjuk: a szebbé teremtett és finomabbá alakított „emberi életkeret” a **még felsőbb igények** ébresztőjeként lépcső lesz a felfelé törés útján.

3. És legyen emelkedő lépcső – a szellemi személyes lét is.

Az ember legtokéletebb önmeghatározása: szellemi lény, aki eget keres. De ez is **emeltyűje** annak az igazságnak, amely szerint még többet tud és akar elérni az ember – Isten kegyelméből. – Ezt pedig a következőkben lehet fogalmazni...

a) Légy az Isten-gyermekség tudatnak éber hordozója. Természetünk nem igényelheti, de Istenatyánk szeretete ezt is közvetíti. Ezért mondja az Írás: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12).

b) Légy az isteni ember **valóságos** alakítója. Ez is **csak** isteni kegyelemvétel után lehetséges. Az ember **nem igényelheti**, de **veheti** azt a kegyet, amely istenivé nemesíti. – A földön erre építkezünk: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4). – Az égben ebben bizakodunk: „Akkor majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek” (Jn 14,20).

Bef.: Mi lesz az eredmény, Ahonnan jöttél – oda emelkedik boldog lelked. Mégpedig így: isteni az eredeted, isteni a kegyelmi életed és Istennel egyesülő léssen szeretettől hevülő lelked. „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,13).

8. beszéd: Dalos legyen a lelkem!

Bev.: És milyen lesz a földi életben az ember, ha égi hittel telített a lelke? Ez a kérdés azért fontos, mert igen sokszor halljuk, hogy az „igazi ember” **elfordul a világtól**, hogy áhítozva várja az örök tájakat!?! (Weltflucht!). Nem így van! Az „igazi ember” daloló lélek, mert „rokona az égnek” és „hazatérő fia” az Istennek.

1. Hitem szerint – az Istené vagyok és így boldogan dalolhatok.

A boldog és derűsen pergő életnek kifelé jelentkező jele: a dal. Persze, a hang csak vetülete a belső boldogságnak. – Hát hogyan lehet dalosan boldog az ember?

a) Dalos lehet az **élethelyzetének tudata** miatt. És ez mi? – Isten fia vagyok... „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne” (Jn 1,12). – Isten védettje vagyok... „Nem hagylak árván titeket...” (Jn 14,18). – Isten „hazavártja” vagyok... „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

b) Dalos lehet az **életbontakozás isteni üteme** miatt. Ennek jelentése pedig ez: a Lélek indít minket. „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” (Jn 3,8). – A bennünk lakozó Szentlélek lendít bennünket. „Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abba, Atya!” (Gal. 4,6). – Mindez pedig azért, mert a **belső harmónia** a külsően csengő harmóniának szülője.

2. Hitem szerint – Istené vagyok és végnélküli életben is dalolhatok.

Az emberi élet lendülete a boldogság birtoklására tör. Mégpedig olyan boldogságra, amely el nem vétetik tőle. „... Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszi el soha” (Lk 10,42). – De van-e ilyen?

a) Hitem tanítja, hogy ez az örök élet. Életünk valóságos tartalma ez az isteni kegyelem. – Krisztus Urunk hirdeti: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog” (Jn 11,25). – Apostola így tanítja: „Az Úr tanítása alapján ugyanis ezt mondjuk nektek: Mi élők, akik az Úr eljövételéig megmaradunk, nem előzzük meg az elhunytakat. A parancsszóra, a főangyal kiáltására, Isten harsonazengésére az Úr maga száll le a mennyből, s először a Krisztusban elhunytak támadnak fel” (1Tessz. 4,15-16).

b) Ezért lehet állandóan dalos az emberi élet. Nézz csak körül: kik az **igazán** dalos lelkek? – Lásd Szt. Ferenc, kis Szt. Teréz lelkét... De a diadalhymuszok is **ilyen** szentek ajkán születtek („a szeretet himnusza” stb.)! – Éld ezeknek derűs és diadalmas életét! Ez pedig tanulság és következmény. – Gondolj Szt. Lajos templomi koldusára, aki a sajnálkozó királynak ezt mondta: „én a legboldogabb ember vagyok, mert enyém a mennyek országa”.

Bef.: Az egész világon két lény énekel. A két „kétlábú lény”. Madár és ember. Ezért mondja „hűgának” a madarakat Szt. Ferenc. – Legyünk az Isten földi házának dalosai!!!

9. beszéd: Szolgálatra kész legyen a lelkem!

Bev.: A dalos élet **lendületről** tesz tanúságot. Az igazi élet ebben a dalban csendül: „Mi Istent akarjuk!...” Persze, Istent akarni annyi, mint az **örök Tevékenykedőt** utánozni. – Vizsgáljuk csak most: miben áll az a tevékenység, amely szolgálatot mutat és igazi életeredőt eredményez?

1. Magam tökéletesítésével foglalkozom.

Akárhogyan vizsgálod is az életet, minden módon odajutsz, hogy magad tökéletesítésével és boldogításával foglalkozol. Ez – szolgálat. Mégpedig a Teremtő terve szerint **önszolgálat**. – De miért dübörög ez bennünk? Jól jegyezd meg: nem kész, hanem fejlődő lény az ember!

a) Sőt! Az **élet urává** kell lennem. Ez nem csak parancsoló szó, hanem áldozatos munka. – A földieket birtoklom. **Tárgyi** voltuk **életerőm, élettörvényeik felkutatása** lelki eledelem és **birtoklásuk** a szebb élet alapja. – A lelkieket tökéletesítem. Ez annyit jelent, hogy értelmemet és akaratomat fejlesztem. – És a szellemieket áhítozva **kérem**. Ez pedig a természetfelettiek várása, amely az isteni Mester **ígérete** alapján támad fel bennem.

b) **Önmagam urává** kell nemesednem. – Ez tökéletesítő munka. Alaphangja ez: „Ti olyan tökéletesek legyetek, mint mennyei Atyátok!” (Mt 5,48). Elérési módja ez: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsdá emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol sem oly, se rozsdá nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak” (Mt 6,19-20). – És isteniesített életcélérés. Ennek alapja az Úr kegyelme: „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek...” (2Pét. 1,4). És ennek kivirágzása: „Azon a

napon majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek” (Jn 14,20).

2. Hogy másokat is szolgálhasson az életem.

Magam tökéletesedem, hogy másokat is tökéletessé tehessem életem. Itt is szolgálatról van szó. Mégpedig olyanról, amely **gyűrűzően** köt engemet (közelebb és távolabb eső koncentrikus körökre gondolj!).

a) Első körzet – a család és köré gyűrűződők vérszerinti csoportja. Érthető, hogy velük szemben erősebb a kötelék és kötelesség, mert majdnem mindent tőlük kaptam.

b) Második körzet – a lelki, szellemi kapcsolatok embercsoportja. Idetartoznak nevelőim, tanítóim, velem együtt dolgozó embertestvéreim...

c) Harmadik körzet – az emberiség széles gyűrűje. – A két utóbbi **fogyatkozó** rendben igényelheti személyes szolgálatomat.

3. És így Isten dicsőségévé lehessenek. Sohase felejtsd: minden az Isten dicsősége! Látszólag ez **ontológikum**, valóban azonban **dinamikum**. Mégpedig hogyan?

a) Istenivé ugyanis **lenni, alakulni** kell. – Égi a kegyelem, de emberi az erőfeszítő **életté alakulás**.

b) Ez pedig az égi kegyelemvétel után **emberi erőfeszítés eredménye**. – Az igazság ez: minél nagyobb **erőfeszítéssel** értékesítem az Isten kegyelmét, annál szebb és dicsőségesebb leszen **életem** – az Isten dicsőítésében.

Bef.: Szolgálat az élet és diadalmas kibontakozás az „isteni élet”.

10. beszéd: Istenivé nemesedjék a lelkem!

Bev.: Mindig ez a mondat cseng a gondolatfűzések végén... Talán egyhangú és unalmas leszen a sok ismétlés?... Lehetséges, de ha nem jól értelmezzük a gyakran hangzó tételt. Ne felejtsük: **a cél minden cselekvésmozzanat indító hatója**. Azt jelenti: mindig tevékeny bennünk a legfőbb cél mozgató ereje. – Hogyan emelkedjek tehát lelkem valóban „isteni”?

1. Legyen földi „életarcom” Isten jegyeit viselő. Az emberi élet igazi **lélekarca** – a jellem. Az a következetes, ingathatatlan lélekvonás, amely jó – rossz időkben keményen kitart eszményi álláspontja mellett. – Mik volnának az „isteni ember” jellemvonásai? Talán az volna az igazság, ha azt mondanók: az Isten örök jegyeinek vetületét kellene sugározni az isteni ember lélekarcának. – És mik ezek?

a) A mindig jót kereső lelkület. Ez a szemek, a lélekszemek csodásvillanása. – Jól jegyezd meg: az Isten áldotta szemek mindig **jót és szépet** keresnek.

b) A mindig jót akaró és látó lelkület. Ez a „léleklátás” és lélekaradás csodás jelentkezése. – Jól jegyezd meg: az Isten áldotta lélek mindig meglátja a jót!

c) A mindig jót és szeretetet sugárzó lelkület. Ez a kezek és lélek **állandóadakozó** csodája. Adni, adni és adni! „Akinek két köntöse van, ossza meg azzal, akinek egy sincs, és akinek ennivalója van, tegyen hasonlóképpen” (Lk 3,11). – Nem veszitek észre, hogy ezek a jegyek: **Isten jegyei?** – „Isteni ember”, ilyen legyen földi jelentkezésed!

2. Legyen örök életem – Isten látásában boldogságot találó. De az élet vonala nem **leívelő** és így **pusztulásba** vesző, hanem – a Mester tanítása szerint- **egekbe emelkedő**. Boldog hitünk gyökérezete erre támaszkodik: „Én vagyok a föltámadás és az élet: aki bennem hisz, még ha meg is halt, élni fog. Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25-26). – Mi felé tör tehát az életünk?

a) Időrendet tekintve az életbontakozás és életboldogság **vég nélküli** vonala felé. – Ezt ígéri a Mester mondván: „Ti is most ugyan szomorkodtok, de majd viszontlátlak titeket: akkor örülni fog szívetek és örömötöket senki sem veszi el többé tőletek” (Jn 16,22). – Ebben találja örömét az ember. Figyeld csak: az értékek értéke **az élet**.

b) Tartalmilag pedig az **Istennel élés** boldog kiteljesülése felé. És honnan tudod? Tanítja a Mester – amint már sokszor hallottuk-: „Akkor majd megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Hirdeti az apostol: „Ma még csak tükörben, homályosan láttunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12). – Boldogan **várja az ember**. Ez a lélek legeslegvígasztalóbb boldogsága. Ez az, amit így fejez ki a Mester: „Mindaz, aki belém vetett hittel él, nem hal meg sohasem” (Jn 11,25).

Bef.: A végső következtetés ez: az az Isten legnagyobb kegyelme, hogy – **sajátjává** tévén – **önnön személyiségünk megőrzésével** isteniesít.

B/ rész: Milyen legyen az élő Egyház fiainak kifelé tevékenykedő életarca?

Ez a rész rajzolja meg az Egyház igazi fiának kifelé való tevékenysége vonalait. – Legyen ez a rajz is kétvonalú: a/ fejtegesse a **világi vonatkozású** tevékenységet és b/ fejtegesse az Egyház vonalán történő segítő munkákat.

a/ *Társadalmi, kulturális és nemzeti szolgálat*

1. beszéd: Az erős és megbízható munkás

Bev.: Munkára küldött bennünket az Úr. Mégpedig olyanra, amelynek eredőjeként szebbé alakul az alázkodó nagyvilág és nemesebbé bontakozik önlelkünk „kisvilága”. – De, test és lélek együttese lévén, nem szabad figyelmen kívül hagyni a testet. – Kérdés tehát: mi volna az ember kötelessége a testi erőket tekintve?

1. Fejleszd ki testi erőidet.

A bontakozás alapvonala úgy induljon, hogy erős, acélos izmú emberré alakulj!

a) A test erői tervszerű erőfeszítéssel bontakoznak. Ebben segíthetnek: az egészséges életmód elemei. Kicsi kortól kezdődő higiénikus nevelés, majd az önfejlődő kortól indulva tervszerű testedzés. A sport stb. testedző erőfeszítés. Ebben **lényeges** pont legyen: **önmeztagadás!**

b) A kifejlett erők a fizikai munka végzéséhez segítenek. – Nagyobb munkára képes az erős. – A „gyengék” támogatást, a „Herkulesek” **nagy** munkát igényelnek. – Nagyobb eredményt tud felmutatni az erős ember. Az ilyenekből nőnek ki az élenjárók is...

c) A kifejlett testben dinamikusan dolgozik a szellemi lélek. A test az eszköz; rajta keresztül muzsikál a lélek. Legyen tehát **kidolgozott** az eszköz, mert így ütemesebb munkát végez a lélek.

2. És értékesítsd kifelé testi erőidet!

Ez a pont a testi erők céljának kérdésével foglalkozik. Ámde miért bontakozik ki teljes erőivel a test? Azért, hogy **feszülő munkával** szolgálja a **közösség életét**.

a) Lehet ez a család kisebb körzete. – Nekik szerezhető az „asztal kenyere”. – Nekik – és csakis így – szerezhető a tanítatás anyagi áldozata.

b) Lehet ez a hivatalos munka fizikai, vagy szellemi munkahely! Az „erőseMBER” itt is jobban végzi feladatát. – Az edzett erős feszülésre képes. Több az ereje, több a munkateljesítménye. – Az erős feszülésű pedig több termelésben eredményesebb.

c) És lehet ez az emberiség széles egységének áldozatos. – Mindenkiemelkedő munkás a **közt** is szolgálja. Emelkedettebb termelés a dolgozók életszintjét emeli. – A nagyobb eredmények: a **közösség** gazdagodása. – A nemzetek világában az életnívó emelkedése a munkavégzéssel egyenes arányú.

Bef.: Mindig tartsd szem előtt ezt az aranyszabályt: legyen erős a tested, hogy kidolgozott eszközön át dolgozzék a lelked!

2. beszéd: A tudományok szeretetében tündöklő férfiú

Bev.: Milyen legyen **lelki erőket** tekintve az igazi katolikus férfiú? Talán **féljen** a tudomány haladásától?... Talán **féljen** a világosság fényétől?... Nézd csak a nagyok életét! Mit mutat **Bacon, Albertus Magnus, Copernicus, Kepler, Leonardo da Vinci, Linné, Galilei, Farady, Descartes, Galvani, Kolumbus, Newton, Pasteur** stb.stb. élete? Röviden ezt: áldozatos áhítattal törtek az igazság felkutatására!

1. **Szeresd a kultúrát!** Ez a parancs Istenatyánk ajkán csendült **ilyen** formában: „...hajtsátok uralmatok alá a földet és uralkodjatok...” (1Móz. 1,28).

a) Maga az **emberi természet** is úgy alkottatott, hogy keresse és kutassa az élet igazságait. Nem nyugszunk meg addig, míg feleletet nem kap a **honnant?** és a **miért?**

b) Az **Úr tanítása** és pozitív **parancsa** is mindig az igazság-hirdetést követeli. „MenjeteK tehát, tegyetek tanítványommá minden népet...” (Mt 28,19).

c) És **emberi szellemünk** is rádöbben arra, hogy „igazság igazságnak sohase mondhat ellent”. Elemi módon helyesli értelmünk Gamaliel bölcsmondását: „Ezért én most is azt mondom nektek: ne zaklassátok ezeket az embereket, hanem engedjétek őket szabadon. Ha ugyanis ez a törekvés vagy ez a mozgalom emberektől származik, fölbomlik, de ha az Istentől van, nem tudjátok szétosztatni őket, kü-

lönben úgy tűnének fel, mintha Isten ellen tanúskodnátok”(Ap.Csel. 5,38-39). – Emellett még észlelhető bennünk az a mélyre szálló készség is, amely az **oknyomozás útján** állandóan keresi az igazságokat. – Gyarlóemberke az, aki retteg az „igazságtól”. Ez valóban **hitben ingadozó**, mert attól retteg: hátha még sincs igaza az istenhitnek?...

2. Szolgálj a kultúrát!

Aki szereti a kultúrát, az ilyen területre terelheti életét.

a) Szereti az **elméleti** igazságok világát. – Bölcsélet, irodalom, történelem, mathézis... mind, mind ide tartozik. – Örülj ennek, ember! Fénykereső a lelked!

b) Szeretheti a **tapasztalati** kultúrát. A természettudományok széles rétege tartozik ide. – Fizikán, természettudományokon át minden kísérleti tapasztalati kutatás idesorolható. – Örülj ennek a munkának! Csak arra gondolj: az eszköz – emberi agy, lélek, és így nem **teljesen** tökéletes!!

c) Szeretheti a **gyakorlati** kultúrát. Itt pedig az életben használatos és hasznosított elméletek eredője: technológia, ipar, kereskedelem stb. **gyakorlati** értelmezése magyarázható. – Mindez a tudás kiviágzása, amely az emberi életboldogabb és szebb bontakozását eredményezi (Rousseau!?!).

Bef.: Mindennek végzéséhez **lelki erő** kell. – Persze ennek megszerzése hosszas nevelés és önművelés eredménye. De így ezek bármelyike az igazi ember életértéke.

3. beszéd: A művészi értéket szerető és benne szép találó férfiú

Bev.: Milyen a világ? Igaz és jó voltát az Írás is hirdeti: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1Móz. 1,31). – És külső és belső rendjét tekintve? Valóságos paradicsom, amelyben dolgozik az Isten terve és pompázik az Isten vetített szépsége. – Miért adta mindezt az Úr?

1. Élvezd az élet szépségeit. Azt már mondtuk (A/rész, b/alcsoport, 7. beszédben), hogy a **világ lépcsőzet** az ember felfelé emelkedésében. Ennek következménye, hogy a külső szép, az esztétikum felfokozza a **belső szép utáni** vágyakozást. Tehát nemcsak **önmagában** érték és életöröm, hanem **emelő jellegében** is életérték.

a) Így tehát élveznünk kell, hogy boldogságot adjon. – A szépről ezt tanítják: „a szép az, ami önmagától tetszetős, **érdek nélkül** gyönyörködtet”. Ennek a megfigyelésnek gyökérzete: **a külső harmónia belső örömek forrása**. Ez pedig lehet: anyag harmónia (építészet, szobrászat, festészet...), gondolatharmónia (szépirodalom, színdarab...), hang harmónia (zene, ének, tánc...).

b) Így tehát szeretnünk kell, hogy **lélekelmelkedést** biztosítson. – Szeretnünk kell **minden művészetet**, mert öröme hangol. – De szeretnünk kell **minden művészetet**, mert a **külső harmónia** szeretete **lépcsőfokká alakulva** emelni fogja lelkünket – az **erkölcsi szép felé**. – Csak annyiban lehet esetleg igaza O. Wilde-nak (aki szerint az író **ne** moralizáljon), hogy ne az oktató beszéd, hanem a **szép követelje** az erkölcsi emelkedést! (O. Wilde: „Dorian Gray” előszava).

2. És teremtsd az élet szépségeit. Az ember a világ felé fordul, hogy szépségeit **élvezze**. – De az a hivatás csak a **felvevő** ember műve. Az ember hivatása – lévén Isten képe! – az is, hogy **teremtse** a szépet.

a) Képzőművészet remekei által és a festészettel (itt bemutatandó a képzőművészet sok remeke! – **Vetítve** magával ragadó. – Képtár, múzeumlátogatás stb.). – Próbálkozzál az ecsettel te is!!...

b) Az akkordok, a zene szépségei által (itt **előadandó** néhány zeneremekmű! – „Önképzőkörök” szerepe igen nagy! – Hangverseny-látogatás stb.). Majd reánevelendő az ifjú, hogy **próbálkozzék** ő is!!

c) Az irodalom zengzetes művei által (itt felhívandó a figyelem arra, hogy **miért** is tanulunk szép-irodalmat?!). De mindenekfelett reáhangolendő a diák arra, hogy kicsi kortól **forgassa a tollát, ceruzáját!**... Próbák teszik őt mesterré!!!

Bef.: Szép a **fejlődésnek induló** világ és mindig szebb lesz, ha **fejleszti harmóniáját** a „teremtésre” küldött ember.

4. beszéd: A szociális karitásban feszülő férfiú

Bev.: Az emberi lélek igazi tartalma a szeretet. Az a szeretet, amely gyakorlati életben **embertestvérek felé is** fordul. A Mester tanításának alaphangja ez: az igazi tanítvány követni köteles. – Hogyan valósítsa ezt az igazi katolikus férfiú?

1. Szeretet fonja össze embertestvéreiddel!

A szociális élet és a szeretet-kapcsolat felvétele az emberi közösség Isten akarta tényének belső ütemezője. – Hogyan gondolkodjék erről a katolikus férfiú?

a) Tekintse **testvérnek** az emberek bármelyikét. Ez **nem elméleti humanizmus**, hanem **gyakorlati krisztianizmus**. Épp azért a szűkreszabott nacionalizmus, vagy faji, felekezeti, társadalmi gyűlölködés **ellentétes** ezzel az evangéliumi felfogással. Az ember megbecsülésének alapja: az **ember belsőértéke!!!** Gyakorlata pedig ez: mindenkit szeress!!!

b) Tekintse **közkinsnek** az élet javait. Ebben kettős mozzanat rejtőzik. – Ne foglald le magadnak – szinte kizsákmányoló rossz lelkülettel – a föld termő és termelt javait. – Szívesen adj – munka árnyában és szeretet bőkezűségével **mindenkinek**, hogy lehetőség szerint bőségesen éljen minden testvérember. – Így tehát: életet átjáró léssen az **embertestvériség** fogalma és **közös léssen** az életszükségleteket kielégítő értékek együttese.

2. Szeretetszórás fordítson embertestvéreid felé! Ami azután az ember **elvi álláspontja**, annak következménye legyen a **gyakorlati élet valósulása**. – És ez miképpen történhet?

a) Adjon az ember a **szegényeknek**. – Ez a kérdés **így** fejtegetendő: első mód: munkaalkalomadás. Második mód: a munkaalkalom **hiányában** a helyesen szervezett **segélyezés**. Harmadik mód: az elesettek stb. **intézményes** gyámolítása. Negyedik mód: az alamizsna (Szt. Antal kenyere).

b) Adjon – a lélekszegényeknek! Tehát nem szabad **csak** anyagiakra szorítkozni a „szeretetszórás” feladatában! A lelki kincsek közlése (tanítás stb.) is az **értékszórás** vonalára állítandó!

c) És áldozzon – a **tehetségekre!!** Itt arra kell gondolni, hogy taníttatás, alapítványok, intézmények támogatásával segítse kifejlődéshez a szegénytehetségeket!

Bef.: Az isteni parancs **helyesen látóvá** tesz; ámde a helyes látás **istenien cselekvővé** tegyen! – Jelszó: „per transit bene faciundo!” (Ap.Csel.10,38).

5. beszéd: Vir catholicus – vir patriam amans

Bev.: Ámde a való élet olyan módon pereg alá, hogy a közös vér, közös múlt, közös kultúra és közös életcél szorosabban fog össze a haza keretében! Vagyis bennünket is! – Igaz az, hogy az szereti majd az embereket, aki **hazája szeretetében** kezdi, pergeti áldozatosan egész életét! – De hogyan értelmezendő ez a feladat?

1. A „nemzeti egység” kiemelt szolgálatra kötelez.

Az embereket vérszerintiség, kultúr múlt, történelmi egység olyan **„sorsközösségbe”** vonja, amely a **haza** keretébe fogja őket. – Mi tehát a haza? A haza otthon. Az otthon pedig kettőt parancsol. – Mi ez a kettő?

a) Az első a szeretet. Az emberek egymáshoz viszonyulása: egybefonódás, de ennek valóságos gyökérzete: testi, lelki és szellemi áthasonuláson alapuló: **szeretetáramlás**. Szinte ősi és elemi érzéshullámlás: egymás felé törnek. Jelszó: húzzunk össze! Ezt a szeretetet tehát nagyra kell értékelni!

b) A második a gyakorlati szolgálat. Ez pedig alapjában azt jelenti: segítsük egymást. De ennek is hármassal, **fokozatosan** emelkedő jellege van. – **Segítség-nyújtás** az első. Lett legyen anyagi, lelki, vagy szellemi. Itt a bőségben birtokoltak átadásáról van szó. – **Áldozatos** segítségnyújtás a második. Itt ugyancsak a fentiek átadása magyarázandó, de **hozzáteendő**: a kevesebből adok – **áldozatosan**. – Az **életáldozattal** való segítség a harmadik. A hősök példája hozandó fel!

2. És ezen keresztül az emberiség egyeteme is emelkedést nyer.

Rendkívül fontos, hogy le ne szűküljön a hazafi fogalma a szélsőséges nacionalizmus bűnös, gögös vonalára (Pl.: „a kása nem étel”... „az X: nem ember”...).

a) Az igazi hazafi – a **népeknek is szolgálja**. A „hazafi” nem lehet másokat elnyomás alatt tartó (magyarázandó: nacionalizmus, revizionizmus, pacifizmus, internationale... problémái. Megoldás: „eltúlzott hangoskodás” nem a hazaszeretete!!).

b) Mert a haza üdve az emberiség egyetemének is javát szolgálja. Itt is igazság: csak mások javának figyelembevételével lehet saját javunk helyes szolgálata.

Bef.: Befejezésül olyan példák hozhatók fel, amelyek megragadnak (Hunyadi J., Washington és számtalan...!).

b/ Egyházi szolgálat

Ne ijedj meg a „szolgálat” szótól. Jól védj lelkedbe: „Deo servire regnare est!”

6. beszéd: A családi élet „szolgálója”

Bev.: Az élet szolgálatában, amely **kifelé** hat, az első a családi szentély. Isten gondolata szerint a férfi és a nő **közös élete** az ember **életkerete** és ez az életközösség a jövő élet előrobantó forrása: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képére teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette. És megáldá őket az Isten, és mondá: Szaporodjatok, sokasodjatok, s töltsétek be a földet” (1Móz. 1,27-28). – Kérdés tehát: ebben az életkeretben milyen kötelesség hárul a „családapára”?

1. Biztosítani az életközösséget fenntartó kenyeret.

A családfő szerepét a családfenntartás fogalmába összpontosíthatjuk. Ez a megállapítás azután a következő igazságot és további feladatot állít elénk.

a) Munka a kenyérszerzés eszköze és a kenyér a család fennállásának feltétele. Ez megállapítás és feladatjelzés. – A munka tehát készséggel vállalandó. Az apa a kenyérszerző (fejtegetendő: a családban megosztott munkarend. Az **édesanya** legyen – a természet rendje szerint- az **otthon dolgozója**). – A kettős kenyérkereset átmeneti életkeret. Jelszóvá teendő: az apa a család fenntartója!

b) De az igazság az is, hogy nemcsak kenyérrel él az ember... Jól írja az evangélista: „Nem csak kenyérrel és az ember, (hanem Istennek mindenigéjével)” (Lk 4,4). Ez pedig azt jelenti, hogy a fejlődő család **lelki és szellemi táplálékkal** is ellátandó. – Módot kell keresni a lelki kultúra kialakulására (irodalom, művészet, olvasás stb.). – De minden erő megfeszítendő, hogy természetfeletti életet éljen a család minden tagja.

2. Hogy pedig az anyagi és szellemi táplálék tényleg erőfelvétel legyen, azért lelki munkával **biztosítani kell a kifejlődésre szolgáló feltételeket**.

Ez pedig olyan belső **erőfeszítés**, amely elsősorban a családapa feladatát alkotja. – Mit értek ezen?

a) Meg kell teremteni a belső béke és egységre törő „otthon” lelkét. – A család ugyanis olyan szent egység, melyet a szeretet kapcsol egybe. – Ennek a szeretetnek megértőnek és mást támogatónak kell lennie. Ez pedig állandó önfegyelmekkel valósítható. – Ennek a szeretetnek **egymásra** vonatkozóan kell lennie; tehát elkerülendő a kilengő „mást keresés”...

b) Biztosítani kell a tanulás és taníttatás lehetőségét. Itt már a gyermeknép jövőjéről van szó. Biztosítandó olyan életpálya, amely alkalmas a jövőbiztosítására. – Lényeges a taníttatás... Mert minden pályán csak a **tudás** az érvényesülés alapja.

c) Gondos gondossággal elő kell készíteni a gyermek világában az **„új családalapítás”** feltételeit. Ez az otthoni nevelésnek feladatai közé tartozik. – Az apa és anya, tehát a család gondoljon erre is – a jövő szemszögéből. – De gondoljon úgy, hogy **olyanná** nevelje gyermekeit és **olyan társaságot** keresen gyermekeinek, amelyben „lélekből egybeillők” lesznek az „új család” tagjai.

Bef.: Mindez az **első szolgálat**, amelyet az igazi katolikus férfiú teljesíteni köteles. Így lesz ő a családi szentély **édesatyja**.

7. beszéd: Az egyházközség szolgálója

Bev.: Az Egyház életét kisebb körzetben az egyházközség közösségében éli le az ember. – Mindenki egy-egy **plébániának** tagja; ez a plébánia pedig egyházközséget alkot. – Miképpen kapcsolódik ebbe a katolikus férfiú?

1. **Segítője legyen a lélekből egybehangzók együttesének.** A hitben egybehangzók az egyház-kormányzat szerint **egyházközségekben** tömörülnek össze. Mit kell erről tudnunk és hogyan kell itt is segítenünk?

a) Közösségeknek **közös érdekeik és terheik** vannak. – Érezzék velük. Ez azt jelenti, hogy a plébánosunk vezetésével- terveik és szándékaik szerint cselekszik. Külső és belső munkákban! – Segítsen nekik. Ez pedig jelenlétében, személyes szolgálatban és anyagi támogatással lehetséges.

b) Közösségeknek lelki és szellemi igényeik vannak. – Csatlakozzék hozzájuk. Vallási, társadalmi, karitatív, kultúr munkára gondolok. – Támogassa kielégítésüket. Velük együtt -az összefogás erejével- tevékenykedjék.

2. Kultúr támogatója legyen az előrehaladást igénylő lelkek kielégítésének.

A kultúrát fent **csak** említettük. Itt külön pontban fejtegetjük. De nem **elméleti** és **összefogó** munkára gondolok, hanem arra, hogy az ő munkája **személyes segítséget** jelentsen – a **személyeknek**... Tanítsa a reászorulókat stb. stb.

a) Legyen baráti kapcsolatban az egyházközösség tagjaival. Ez társadalmi és kulturális egybefogást jelent. Közelebb essék hozzá az **ő egyházközsége és annak tagjai!**

b) Álljon segítő társnak az egyházközség vezetőihez. Itt azután azokra a tényleges egyházközségi munkákra kell gondolni, amelyek a hívek lelki és szellemi javát célozzák (templom-gondozás, iskolaügy, társadalmi és kultúrmunka, előadások, művészestek rendezése stb. stb.). Legyen vezető: a lelkipásztor, de legyen segítő: a nemes hívő.

3. Tevékeny munkása legyen a szellemi életszolgálatnak. Itt pedig már a szellemi, a **valláserkölcsi** élet fokozásában való segítségről van szó.

a) Példaadó legyen az élete. – A falu vagy város népe példaképének nézze az egyházközség vezetőségét.

b) Másokra is kiterjedő a figyelem, hogy szorgosan óvja a hívek lelki érdekeit. Ez pedig a következőket jelenti. – A lelki veszélyeket lássa. A fiatalsághamarosan túlfűtött. Legyen velük szemben szeretetteljes, megértő és segítő. – Ezek elhárításán dolgozzék. A szeretet hangja mindig döntően erős. Minél jobban kiáradó, annál inkább életet fakasztó. Sőt! Sőt! A gátló tényezőket is magával elsodró...

Bef.: Mi lesz így a katolikus férfiú? Erősítő oszlop, éltető fénysugár és lélekvirágzást segítő „isteni ember”.

8. beszéd: Az „Actio Catholica” tevékeny szolgája

Bev.: Az ember lelkének **belső kibontakozása** nem szűkülhet le az egyén kizárólagos értékévé. Ide vonatkozik az Úr Jézusról szóló leírás: „Jézus bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, hirdette országának örömhírét és meggyógyított a nép között minden betegséget és minden bajt” (Mt 5,23). – Tehát tevékenykedni kell a család, a kis egyházközség keretén túl is és bele kell kapcsolódni a Szentszék hirdette „Actio Catholica” világi munkájába. – **Mi ez** valójában és **milyen munkát** vár tőlem ez a szervezkedés?

1. Mi az „Actio Catholica”?

Egyszerű meghatározást megelőzőleg mondunk: szentséges Atyánk, a pápa tervének egyik megvalósulása. – És tárgyilag miben áll?

a) A világi hívek egységes tevékenysége... – Már a Mester is – a 12 apostol mellett – 72 tanítványt választott, akik előre menvén „előkészítették” az apostolok útját. – Sőt, a Megváltó előtt is Ker. Szt. János járt, aki így magyarázza ezt a küldetést: „Nézd, követemet küldöm színed előtt, hogy elkészítse előtted az utat”(Mt 11,10); „Tartsatok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa”. Ő az, akit Izaiás próféta említ, amikor így szól: „A pusztában kiáltónak ez a szava:készítsetek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Mt 3,2-3). – Hasonlóképpen jó és hasznos, ha az egyházi munkát **előkészítik** a hithűkatolikusok.

b) A világi híveknek – szolgálatra való jelentkezése. – De miben áll ez? – Lehet kultúrmunka. Gondolj kultúrelőadások rendezésére, sőt előadások tartására(ünnepélyek, vallásos órák, megemlékező ájtatosságok, zarándoklatok,lelkigyakorlatok stb.). – Lehet egészen szellemi munka. Hitoktatás, zeneének, szentségek felvételére való előkészítés (a szent kenet szentségé is! – De ide kapcsolható a katolikus sajtó és különösen a lelki életet támogató irodalomszolgálat vagy felkarolása)...

2. Mi a hívő feladata?

De ha a kipontozott munkaterületen dolgozik az „Actio Catholica”, akkor mi ebben az egyszerű hívő feladata?

a) Érdeklődéssel kísérni az Egyház munkáját. – Meg kell ölni ezt a tételt:ez a papok munkája! Lelkek üdve – mindenki ügye!! – Fel kell ébreszteni azt az igazságot: „Egyházam érdeke az én érdekem is”! Egyházam a földi vezérem; az ő munkájának gyámolítása az én kötelességem.

b) Tevékenyen bekapaszkodni minden munkájába. Abból induljunk ki: a plébánia a nép háza. Tehát a plébánia munkájának támogatása a nép érdekének szolgálata. – Lehet ez – kulturális segítés, vagy éppen az Egyház nagy küzdelmeiben való gyámolítás. – Lehet ez – karitás segítés. Az általános nyomor ellen való **intézményes** küzdelem. – Lehet ez – egészen szellemi segítés. – Ez mind pedig a lelki és természetfeletti életben való tökéletesedést mozdítja elő az előzőkkel együtt. – Lényeg: mindenben segíteni, ahol az Egyház segítséget remélheti.

Bef.: Mindez a plébánia keretén belül indul és pereg alá, de a parányok összefogása alapján az egész Egyház szolgálatát fogja eredményezni.

9. beszéd: Az Egyház missziós munkájának szolgája

Bev.: Az Egyház missziós hivatásáról már szoltunk. Most a **mi** missziós tevékenységünkről szoljunk. – Az Úr Jézus tanítása és parancsa az egész emberiség átalakítását célozza: „Menjetek tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében, és tanítsátok őket mindarra, amit parancsoltam nektek” (Mt 28,19-20). Ennek a parancsnak végrehajtásában tevékenykedik az Egyház missziós munkája (Olvasd: Wolkenberg: „Katolikus missziók”). – Érdemes volna kissé elgondolkodni azon, hogy milyen munkát végez a katolikus misszió és hogy milyen módon segíthet ebben az egyszerű katolikus hívő?

1. Milyen munkát végez a katolikus misszió?

Nézzük csak ezt a két kérdést: **hol** dolgozik és **miben** tevékenykedik a missziós atya, vagy nővér?

a) Hol?... **Területi** magyarázattal feleljek. Alapigazság: a messze idegenben, a „sötétség országában, országaiban”... Itt azután magyarázandó **azafrikai, ázsiai**, stb. missziók területe. – Erősen kiemelendő: a lelki sötétséggel együtt „klimatikus ködök” is körülveszik a nemes hittérítőt.

b) Miben?... **Tárgyi** magyarázatot igényel. Tárgyilag ez az igazság: Krisztus fényének lobbanását viszik magukkal! Ők a „lumen Christi” hordozói. – Hirdetik tehát azt az igét, amelynek befogadása ezt eredményezi: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak aki hisz őbenne” (Jn 1,12). – Alakítják azt az életet, amelynek kiformalása ilyenenné alakítja a pogány testvért: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20). – Milyen tehát ez a munka? Az egyéni lelket isteniesítő és az emberiség életét megemelő.

2. Hogyan kapcsolódhat ehhez az egyszerű hívő? Valójában azzal kellene indulni, hogy erről a nagy munkáról **tudunk kell** és ebben a nagy munkában **részt kell** igényelnünk. – De hogyan?

a) Érdeklődő szeretettel. Ez: első mozzanatban – **tudomásul vétel**. – Sokan, sajnos, nem is tudunk erről!... Olvassunk tehát missziós lapokat és vegyünk tudomást a rendek ilyenforma munkájáról is!

b) Imádkozó lélekkel... A **missziós egyesületek** elsősorban ezért alakulnak. Ha lelkünk hozzájuk kapcsolódik, akkor imánk sokszor száll értük az eget Urához.

c) Áldozatos segítséggel... Itt anyagiakra is gondolok. Kenyérrel él **elsősorban** az ember. – Bélyeggyűjtés. Ebből szerzett jövedelemmel segítünk rajtuk. – Egyéb anyagi segítségek, amelyek egyenesen támogatják őket. Akár az újságok megrendelése, akár a könyveik, kiadványaik megvásárlása, akár egyenes anyagi segítség nyújtás, akár egyéni életünk feláldozása a hozzájuk csatlakozószeretettel. – Olyan „jól kamatozó befektetés”, amelyre valóban áll az apostolszava: „Így biztos alapot gyűjthetnek a jövőre, és elnyerik az igaz életet”(1Tim. 6,19).

Bef.: Így azután mi is **missziós hívek** vagyunk. Biztos, hogy az égi Mester nem hagyja lelki jutalom nélkül szellemi, lelki és anyagi segítségünket.

10. beszéd: Az egyetemes Egyház alázatos szolgája

Bev.: Az Egyház az én anyám! Vele szemben tehát a **kegyeletes szeretet** az én kötelességem. – Sok az ellene forduló támadás, illő volna, ha velem, eggyel gyarapodnék a védelmezők sora. – Mit tegyek tehát?

1. Küzdelmeiben velem érzek.

Az Egyház hajóhoz hasonlítható, amelynek felirata: fluctuat, non mergitur (hányódik, de el nem süllyed). Oka egyszerűen ez: „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20). – De milyen küzdelmeket vív az Egyház?

a) Külső szellemi küzdelmeket... Ő a „lelkek országa”, tehát keményküzdelmekben vívja diadalát. „Ecrassez l’infame” – a Voltaire féle hang. – Minden „újkori” irány ellene fordul, de az erők megtörnek előtte.

b) Belső szellemi küzdelmek... Az isteni ige őrzése, közlése és magyarázása az ő hivatása. Ennek teljesítésében az eretnekségek, a skizmák és tévtanok küzdelmeit vívja (ateizmus, herezisek, modernizmus stb.).

2. Harcaiban velem harcolunk.

De miképpen lehetek én is az ő támogatója?

a) Figyelő lélekkel kísérem harcait és minden irányító szavára felfigyelek. – Gondolj a „tanító Egyház” fogalmára és gondolj a „pápai enciklikák” tanítószavára. – Legyen elvem: „Roma locuta, causa finita” (Róma szolt és az ügy befejezve!).

b) Hódolatos lélekkel követem utasításait. Ebben kettős a feladat. – Nem állok be az Egyház gyalázói közé. Még ha hibákat is látok az **egyes személyekben**, akkor sem leszek gyalázója az **intézménynek**. – De elismerő szívvel, tettel, sőt anyagi erővel is támogatom tevékenységét. Különösen a kultusz és karitatív működését.

Bef.: Ha anyám az Egyház, akkor hűséges fia legyen az ember!

C/ rész: Milyenné legyen az élő Egyház diadalmas fiának életarca?

Ebben a részben a Krisztusban diadalmasan előretörő ember életarca vonásait keressük. Mégpedig: itt a **földön** és az **égben**. Jól érezzük ki, hogy a „**küzdő Egyház**”, a „**szenvedő Egyház**” és a „**győzedelmes Egyház**” kereteiben kell diadalmas lélekkel vitézkednünk. Ez jelenti azt, hogy „**viventes**” vagyunk!! Az élet ugyanis tevékenység. Mégpedig: **vég nélküli** élettevékenység.

a/ A „küzdő Egyház” fiának arca

1. beszéd: Kemény és erősvonású

Bev.: Az élet porondján dolgozó és küszködő ember valójában **hősnek** minősíthető. – De ilyen-e minden ember? A gyávák és meghunyászkodók csoportja kísért... Azért érdemes volna megrajzolni: **milyen legyen** az igazi katolikus férfiú „lélekarcé”?

1. Hitben erős...

Ennek a belső jegynek külső életben való jegyei így kontúrozhatók:

a) Foglalkozik a hit kérdésével. Az ő életében nem kívülről reászínezett festés a vallás, hanem **első életét irányító** – alapigazság. Tehát kutatása, olvasmánya, szellemi életének **központi** kérdése. – Érdemes elolvasni hozzá: Zsid. 11. fejezetét.

b) Életegyensúlyt teremt a vallási igazságok alapján önmagában. Talán eza hasonlat segít: a **horizontális** és a **vertikális** irányban rendezti életét (horizontális: a földiek, a vertikális: az égiek! – Ez az egész: a **szellemi koordináció!**).

2. Életben következetes...

Ez már következmény. Olyan életirány, amely minden vonalon érvényesül. Lett legyen az az emberi élet derűs ideje, vagy amikor a szenvedés kora köszönt be reá.

a) A hite szerint tevékenykedők. Ennek vonala is kettős. – **Maga** életét a hit szerint irányítja. Álljon reá ez az igazság: „Az igaz ember a hitből él”(Zsid. 10,37). – **Mások életét** is erre felé indítja. Mégpedig úgy, hogy igaz legyen reá vonatkoztatva ez az igazság: „A hegyre épült város el nem rejthető”(Mt 5,14).

b) A hite szerint segítkeznek. Ebben a tételben az rejtőzködik, hogy asegítő kezét a hitem szerint, az isteni Szeretet parancsa értelmében gyakorlom. – Adom az anyagi javakat: „Amilyen mértékkel mértek, olyannal fognak visszamérni nektek is”(Lk 6,38). – Terjesztem a természetfeletti élet kegyelmeit. Követem a Mester példáját, hogy reám is álljon a szöveg: „Az egész tömeg érinteni akarta őt, mert erő áradt ki belőle, és mindenkit meggyógyított”(Lk 6,19).

c) A hite szerint várja az élet kiteljesülését. – A földre küldött az Isten, hogy itt tevékenykedjem. „Kereskedjetelek vele (tíz minával), amíg visszatérek”(Lk 19,13). – Az égbe vár az Isten, hogy ott diadalmasan örvendezzem: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam; a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövételét”(2Tim.4,7-8).

Bef.: Az „acélember” lehet földre szűkített lélek is, de az „egész ember” az égieket is felértéklő „lélekerős ember” (érdemes olvasmány: „A soldier’s confidences with God”, Giosue Borsi – P. Maltese, New York,191?).

2. beszéd: Mégis szeretetet váró...

Bev.: De a „lélekerős ember” jellemző vonásait hogyan tudnók megrajzolni? Kísértő a gondolat, hogy a „zord ember” jellemvonásai tolódjanak előre... A „lélekerős ember” nemcsak **akarat**, még kevésbé csak értelem; döntő erő benne a **szeretet**. Az erők ereje ugyanis a mindent meghódító **szeretet**. – Kérdés: milyen alakban jelentkezik ez a „lélekerős ember” életében?

1. A „lélekerős ember” mindenkivel szemben megértő.

Ósi elv: „similis simili gaudet” (mindenki a hozzá hasonlót szereti). Ámde a „lélekerős ember” úgy fordul az embertestvér felé, hogy őt érteni és segíteni tudja.

a) Érteni pedig annyit jelent, mint mások helyzetét, tehetségeit és életét – összes körülmények figyelembevételével- felértékelni. – Nem gyors tehát az „ítélkezésben”. Jól tudván: „Ne látszatra ítéljetez, hanem igazságosan!” (Jn 7,24). – De még kevésbé gyors az „elítélésben”. Ez pedig azért fontos, mert igazság ez: „Ne ítéljetez, hogy meg ne ítéljenek” (Lk 6,37); és igaz ez is: „Az Atya nem ítél senkit, az ítéletet egészen a Fiúra hagyta” (Jn 5,22).

b) Segíteni pedig annyit jelent, hogy gyamolítani akarja azt, akit nálánál gyengébbnek talál. – Lehet ez anyagi támogatás. Ezt hirdeti a Mester mondván: „Adjátok el, amitek van és osszátok ki almizsnaként” (Lk 12,33). – Lehet ez lelki erősítés. Reánk is értelmezendő ám ez a mondat: „Az Úr lelke rajtam: Ő kent föl engem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, Ő küldött engem, hogy (meggyógyítsam a megtört szívűeket)...” (Lk 4,18). – De lehet ez szellemi edzés. Legyünk olyan eszközök, hogy rajtunk keresztül valósuljon ez az isteni ige: „A szél ott fúj, ahol akar. Hallod zúgását, de nem tudod honnan jön és hová megy. Ez áll mindarra, aki lélekből született” (Jn 3,8). – Mindezt pedig úgy kell értelmezni, hogy ugyanazt a lelkületet várja másoktól is – önmaga számára.

2. Mindenben igazságot igénylő.

A „megértő szeretet” azonban nem jelenti azt az **elpuhuló szentimentalizmust**, amelynek hibás tétele: „tout comprendre – tout pardonner” (mindent megértve megbocsát az ember). – Milyen legyen tehát a megértő, de igazságos szerető ember?

a) Mentse a **hibát** és szeretően odahajló legyen a **bánkódó felé**. – Kövesse a Mestert, Akinek ez a jellegzetes vonása (Magdolna, Péter, Zakeus, lator stb.). – Hívogassa és szeretettel gyógyítgassa a lélekbeteg, mert így léssen a „lélekszamaritánusa”.

b) De követelje az igazság diadalát a felelősség kemény törvénye értelmében. – A bűnért büntetés jár! Ez az isteni ítélet. Olvasd: 2Kir. 11. és 12. fejezetét (Dávid bűne és bűnhődése). – De a büntetés, az elégtétel mellett, a javulás lehetőségét hozza magával!! **Erre** kell törni és csak a konokság viselje a terhet: „Elviselhetetlen nehéz terhet rónak és raknak (farizeusok, írástudók) az emberek vállára, de maguk újjal nem hajlandók mozdítani rajta” (Mt 22,4). – Figyelem! Mindezt úgy kell azután értelmezni, hogy **ezt** a maga számára is igényelheti az erős ember.

Bef.: A „lélekerős ember” sem **egyedül** él, elszigetelt „életjegenye”. Kapcsolatai az embertestvérek felé viszik. Tehát tőlük ő is szeretetet váró...

3. beszéd: És mindenkire szeretetet sugárzó

Bev.: De miért kapja a föld az eget napsugarát?... Bizonyos, hogy az **élet felfokozásáért**. – De így is lehetne kérdezni: miért birtokol annyi energiát a nap? – És így is lehetne felelni: azért, hogy sugárkévéje életet fakasszon. – És az „emberélet világában” miért hordozunk életkincseket, létecsókévéket?... – Mit kell tehát tennünk életkincseinkkel?

1. Szórni kell a földieket... Az élet anyagi kincsei csak annyiban a lélek tartozékai, hogy **uralma alatt** állók. Nagy baj volna, ha a földiek **teljesen és kizárólagosan** volnának a lélek értékei. Akkor ellenünk is szólna a Mester szava: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, ahol moly és rozsa emészt, ahol tolvajok betörnek és lopnak. Gyűjtsetek kincset a mennyben, ahol se moly, se rozsa nem emészt, tolvajok nem törnek be és nem lopnak” (Mt 6,19-20). A föld kincsei eszközök, amelyek segítségével fozkozhatók a lelkiek.

a) Mégpedig a szóró gesztus lendületével. Ami az enyém, az legyen a másé. – A Mester szavaiból ugyanis ezt tanuljuk: „Mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál és a zörgetőnek ajtó nyílik” (Lk 11,10). – Az Írás szavából ezt is tanuljuk: „A tövisek közé hullott pedig az, aki meghallja az ígét, de a világi gondok és a csalóka gazdagság elfojtják az ígét és meddő marad” (Mt 13,22).

b) Mégpedig az áldozatos lélek túlaradó szeretetével. Ennek pedig az a jelentősége: örömmel és könnyedén adj! – A Mester – apostolán át – ezt tanítja: „Legyetek jótékonyak, gazdagodjanak jótettekben, szívesen és együttérzéssel adakozzanak. Így biztos alapot gyűjthetnek a jövőre, és elnyerik az igaz életet” (1Tim. 6,18-19). – Az élet pedig az örömmel adakozóknak bőséges visszafizetője. Figyeld csak meg: ha örömmel adtál, akkor az Isten hamarosan visszaad.

2. Sugározni a szellemieket...

Aki bőkezűen szórja az anyagi élet kincseit, az boldogan adja lelkének belső és értékesebb értéke-

it. – De hogyan megy ez végbe?

a) **Tanító lélekkel** továbbítja a Mester hozta életigét. – Tanítja gyermekeit az isteni igék befogadására. – Tanítja embertestvéreit a szellemiek, a szellemibb élet megszeretésére.

b) És **nevelő lélekkel** vezet isteni életre a reábízottakat. – Itt már nemcsak az **ige fényének** villanásáról, hanem annak **életté neveléséről** van szó. – Akár **hivatásszerűen** gondozója a család, a környezet stb. népeinek. Itt a gyakorlati vallásos életre kell gondolni (ima, szentmise, szentségek stb.). – Akár **szeretettörvény** alapján nyújtja lélekkincsit embertestvéreinek. Itt pedig a példaadás mellett az a teendő, hogy időt és módot adok alattvalóimnak a vallási gyakorlatok végzésére (szünetet biztosítok, velük megyek, lelkigyakorlatokat rendezek stb.)...

Bef.: Visszatérve a bevezető gondolathoz: élő napsugárként záporozzék lélektüzetek az embertestvérek életének felerősítésére!

b/ A „szenvedő Egyház” fiának arca

4. beszéd: A földön is a „szenvedő Egyházzal” érző

Bev.: Emlékezzünk vissza a B/ rész b/ alcsoportjában elmondott 10. beszédre... Itt az **Egyházzal** élő, érző hívő lelkét jellemeztük. Most részletesen nézzük az **Egyház harmas életkeretét** és **egyenként** vizsgáljuk ezekben a keretekben élő embertestvérekhez való viszonyunkat. – „**Küzdő Egyház**” a földi, „**szenvedő Egyház**” a túlvilági és a „**diadalmas Egyház**” az örök boldogság birtoklóinak életkerete. – Most még – az előzőekben kezdett – „**küzdő Egyház**” felé való kötelességeinket értelmezzük! – Miképpen álljon segítő szeretettel a „küzdő Egyház” mellé az élet zarándoka, a „küzdő ember”?

1. Egyházában látja „élethajóját”.

Az emberi élet – zarándokélet. Tengerhez hasonlítják, olyan tengerhez, amelyen a „boldogság partja felé” hajózik az ember.

a) Ennek az „életútnak hajója az Egyház. – Mesterünk tanítja, hogy az **Egyház lehet egyedüli** biztos vezetőnk. „Ha azokra (testvérekre) sem hallgat, mondd meg az egyházközségnek. Ha pedig a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos. Bizony mondom nektek: amit megkötöttök a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldotok a földön, a mennyben is föloldott lesz” (Mt 18,17-18). – Mi élvezve élvezzük ezt a biztonságot.

b) Ennek a „hajónak” gondozó szeretete a „hajósnép” feladata. – Gondold el: milyen szerető szeretettel végzi munkáját a hajóhoz tartozó legénység!... Jól tudja: ez a hajó az ő életének biztos háza! – Gondold el: mennyivel nagyobb gonddal kell kezelni **lelked hajóját**, az Egyházat!...

2. Ebben járja az örök élet útját.

A Mester a „hajó építője”, a Mester a „hajó kormányosa” és a Mester a „hajó népének örök partra segítője”. Ebben a hajóban pereg alá az élet és ennek a hajónak révbe futásával éri célját a „hajó népe”.

a) Földi életünk az Egyház hajójában folyik. – Lelki születésünk a „hajónépévé” avat. Befogad az Egyház, hogy Isten országának földi keretében peregjen le egész életünk. Itt tanít, segít lélekben, kegyelemmel gazdagít.

b) Örök életünk is az Egyház hajóján való hajózás célba futásakor leszteljesen tudatos **életérték**. – Az „örök partok” minden egyes emberre várnak. Deaz „odajutás” az Egyház szerető gondoskodásának, nevelésének élelekmegszentelésének eredménye.

Bef.: Íme a „**küzdő Egyház fia**” az élet diadalának gyermeke. Hidd és örülj ennek az igazságnak: fluctuat – non mergitur! (hányódik, de el nem süllyed). – Ezért szeresd is a Krisztus fősege alatt vitézkedő Egyházat, melynek **élő tagja** vagy te magad is. Igaz ugyanis: „(Isten) mindent (a Fiú) lába alá vetett és az egész Egyház fejévé tette őt: ez az ő teste és teljessége, aki mindent mindenben betölt... Tagjai vagyunk ugyanis Testének (húsából és csontjaiból)” (Ef. 1,22 és 5,30).

5. beszéd: A „tisztítóhelyen” szenvedőkkel érző

Bev.: Egyházunk tanítása így szól a „tisztítóházban” szenvedő lelkek segítésének tételéről: a küzdő Egyház tagjai szeretetcselekedetekkel segíthetnek a „**szenvedők**” szenvedésein. – De hogyan lehet ezt megvalósítani **alanyi** és **tárgyi** módozatokkal?

1. Velük kell élni áldozatos imádságban. Ez az első személyes egybekapcsolódás. Az „**életúton hajózó lélek**” nem szakad el és ne is szakadjon el a földről távozott, „**hazatért szeretettek**” lelkétől! - De milyen legyen ez az állandó szeretetkapcsolat?

a) Legyen reájuk is gondoló szeretetet hordozó. Mit jelent ez? – Személy az ember, személy marad a „hazatért lélek”, legyen tehát a **személyes emlékezés** az összefonódás lélekszála. – De a szeretet az igazi emlékezés. Azért **szeretógondoskodásunk** kísérje, kövesse őket a halál után is!

b) Legyen azután érettük szeretettel Istenhez forduló és imádkozó. Mit jelent ez? Tevékeny szeretetet; olyat, amely a túlvilágon is segíteni akar. – Szálljon imánk az ég Urához, hogy szeretete – a **mi szeretetünk és imánk folytán** – áradjon az esetleg még „elégtételt adó” szenvedőkre. – Szálljon az ég Urának szeretete a „hazatértek” lelkébe, hogy „hazatérve” lehessenek az égi Atya boldog „házanépe”. – Mindez az egyén szeretetének megnyilvánulása és az egyéni szeretetnek **személyes** értékesítése. Mégpedig úgy, hogy az **égi Atya legyen** az imádkozó szeretetünk elfogadásával **reájuk** sugárzó **Üdvözítőjük**.

2. De az **alanyi imánk** mellett lehetséges és szükséges az is: **tárgyi** felajánlásaink is segítsék a szenvedő életét. – De miben állhat ez? Felelet: **velük kell élni – áldozatunk felajánlásával.**

Ez már **tárgyi** jellegű segítségnyújtás. Mégpedig olyan **tárgyi**, amely a mi **személyes, alanyi életünknek** kisugárzó segítése. – Mi a lényege? Emléke kell idéznünk a megváltás szent tanát és értékesíteni kell valóságos értékét.

a) A megváltás Áldozata a megváltás **egyetemes** értéke. Figyeld csak meg! – Még az Ószövetség is bízik az áldozatok léleküdvözítő hatásában (Lásd a bűnökért bemutatott áldozatokat). „Majd: gyűjtést rendezett, és tizenkétezer ezüst drachmát küldött Jeruzsálembe, hogy áldozatot mutassanak be a megholtak bűneiért, mert helyesen és jámborul gondolkodott a feltámadásról. (Ha nem remélte volna ugyanis, hogy az elesettek fel fognak támadni, felesleges és hiábavaló dolognak látszott volna imádkozni a halottakért)” (2Mak. 12,43-44). – Mennyivel inkább bízhat ebben az Újszövetség megváltott nemzetsége! Olvasd csak: „Hiszen tudjátok, hogy nem mulandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódotokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére (1Pét. 1,18-19).

b) A megváltás Áldozata az **egyes** lélek üdvözülésének is bére. Ha minden emberért halált halt a Mester, akkor az **egyes ember**, még a **túlvilágon szenvedő ember is** részese ennek a kegyelemnek. – Mi itt az értelme ennek a segítői módnak? – A Szeretet hozta az Áldozatot az emberek üdvösségéért. – Az emberi szeretetből felajánlott áldozat kegyesen fogadott az égi Atya részéről. Mégpedig azért, mert a szeretet szeretet-kisugárzást indít meg.

Bef.: Sokat adjunk **alanyi** értékeinkből és annál többet tudunk biztosítani az Úr Jézus **tárgyi** kegyelmeiből. – Az égi Atya szeretete túlrad, ha Feléje fordul a földi embernek lelkekért felajánlott szeretete.

6. beszéd: A „tisztítóhelyen” élőkért egyéni áldozatot hozó

Bev.: Az Egyház tanítása szerint a „küzdő Egyház” segíthet a „szenvedő Egyház” tagjain **életének áldozatos áldozatával**. Most tehát nem az Úr áldozatának felajánlásáról lesz szó, hanem arról, hogy azt az **egyéni életben** értékesítjük! – De hogyan érhető ez el?

1. Erényeink legyenek szenvedésük enyhítése.

Ezek az **áldozatos** cselekedetek kedvesek az Isten előtt és felajánlva – **engesztelők** az igazi Bíró előtt. – Vizsgáljuk csak egy kissé ezt a kérdést.

a) Azt mondtuk, hogy erényeink kedvesek az Isten előtt. – Maga a tényvitán feletti, mert hiszen az egyéni erényekért az örök életet ígéri a Mester. – De az erényeknek lélekkincse **érték-e mások érdekében?**: ez kérdéssé tehető. A megoldás ott keresendő: a szeretetet sugárzó felajánlás kedves lehet a Szeretet Istene előtt.

b) Engesztelő az igaz Bíró előtt. De továbbra is hatolhatunk. Vajon a mi jó tettünk lehet **engesztelő** áldozat? A megoldás így nyomozható: a Mester Áldozata is engesztelő volt – az emberiségért. Olvasd csak: „Ám a halál mégis uralkodott Ádámtól Mózesig azokon, akik nem vétkeztek. Ádám törvényszegéséhez hasonlóan, aki az Eljövendőnek előképe. – De a kegyelemmel nem úgy áll a dolog, mint a bűnbeeséssel. Ha ugyanis egynek bűnbeesése miatt oly sokan meghaltak, Isten kegyelme s az egy embernek, Jézus Krisztusnak kegyelmi ajándéka még bővebben kiárad sokakra” (Róm. 5,14-15). – Az ember szeretete is engesztelhet – Isten előtt. Az ember áldozatos szeretete is engesztelő (Pl.: Szt. Mó-

nika...).

2. Az erényes jócselekedetek mellett a felajánlott búcsúk legyenek életük megváltása.

De vannak olyan „lélekértékek” is, amelyeket értékesíthetünk a szenvedő lelkek érdekében. – Mik ezek? Ezek a búcsúk, amelyek Egyházunk tanítása szerint az ideigtartó büntetések leszolgálói!

a) A szeretetből fakadó áldozatos cselekedetek bűnbocsánatot hozhatnak. Ez még csak a földi vonatkozású tétel. Lényege: a szeretet mindent megtisztít!

b) A szenvedő lelkekért felajánlott jócselekedetek „búcsúkat biztosító”büntetésenyhítések. – Ez már a túlvilági életre vonatkozó tétel. Lényeg: a szeretet áramlás szenvedést és büntetést enyhítő hatalom. Ezért van az, hogy a „thesaurus ecclesiae”, a búcsú lehet ideig tartó büntetést elengedő.

Bef.: Igaz, hogy minden az Isten kezében van, de igaz az is, hogy a szerető emberek egymásba fonódása az Istenhez jutásnak biztos eszköze.

c/ A „győzelmes Egyház” fiának arca

Itt az örök életben élő zarándok boldogságot sugárzó arcvonásai kutatandók.

7. beszéd: A „hazatérő hűséges szolga” örvendő arca

Bev.: Most olyan területre érünk, amely a célbafutott hívő vég nélküli életét érinti. Nehéz az ezen a területen való mozgás, mert a babonás elképzelések labirintusát el kell kerülnünk és az Isten rendelte **valóságok világához kell** közelednünk... De ezt a kettős nehézséget még fokozza az is, hogy az isteni világ igaz valóságát emberi ésszel fel nem foghatjuk és csak isteni kinyilatkoztatásra támaszkodó kegyelmi megvilágítással értelmezhetjük. – Mit látunk tehát a diadalmas Egyház hű fiának „lélekarcán”?

1. A „célbafutás” boldog derűjét. De mikor verődik ki rajta? Akkor, midőn **elhagyni** készül a földieket. És ez mikor jelenik meg előttünk?

a) Még a „hazatérés nehéz” **előkészítő** perceiben is (betegség, halálveszély pillanatai...). – Az Istenhez térés gondolata könnyíti az „elszakadás” fájalmát. – Az „örök élet feltárulása” öröme hangolja a diadalmas harcot harcoló emberarcát. Olvasd csak Szt. István vértanú halálperceinek leírását: „Ő azonban Szentlélekkel eltelve föltekintett az égre és, megpillantva az Isten dicsőségét és Jézust, amint az Isten jobbján áll, fölkiáltott: „Bizony látom a megnyílt eget, s az Emberfiát, amint az Isten jobbján áll!” (Ap.Csel. 7,55-56).

b) Azután a **végző percek** diadalmas átélésében. Itt már arra a pillanatra kell gondolni, amelyet így ír le az Írás (Szt. István diakonus haláláról): „Amikor megkezdték István megkövezését, az így imádkozott: „Uram Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” (Ap.Csel. 7,59). – Ezt a módot pedig Mesterétől tanulta a diakonus: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit tesznek” (Lk 23,34); „Atyám, kezeldbe ajánlom lelkemet” (Lk 23,46). Ez a pillanat is, ha jól használjuk, az élet legboldogabb pillanata lehet.

2. Az Atyához térés vég nélküli boldogságát.

Mit tanít az Egyház az örök útra térő ember útjáról? Olyan isteni megvilágosítást, amely boldoggá teheti az „útrakelőt”.

a) Mihály arkangyal a kíséző. – Egyház tanítása szerint gondolj a temetésre! Mihály arkangyal az örök kapukhoz kíséző isteni követ. Az ő megjelenése – az Atyához jutás boldog reményének felébredése.

b) Atyánk ölelő karja a fogadó. De a célba futás azért boldogságot sugárzó, mert az atyai karok ölelése a hazatérő váró. – „Színről színre” látjuk Őt, Aki a földre küldött (1Kor. 13,12). – Az elpergett életértékek minden egyesét éltünk díszének és boldogságának érezzük... – És **tudjuk**, hogy Atyánk dicsőségei lettünk – mindörökre.

Bef.: Elhagyjuk a földet és birtokba vesszük az eget. Az első fájdalmas, ha **hosszánóttünk**, a másik diadalmas, ha **belenóttünk**. Jelszó legyen: úgy éljünk a földön, hogy reményünk legyen az Atyához térésünk.

8. beszéd: Az égiekkel találkozó „örvendező” arca

Bev.: A „hazatérés” – a Mester tanítása szerint- **személyes együttélés**: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem, és én tibennetek” (Jn 14,20). – De ez a személyes

kapcsolat – az egyházi tanítás szerint- a földön hozzánk-tartozókra is kiterjed. Ennek gyökérszeme: a szeretetkapcsolat örök. – Kikkel találkozom?

1. Égi Atyámmal. Ez az **első** és **mindenek feletti** személyes kapcsolat. Mégpedig boldogító.

a) Látom Őt. Lényege: „Ma még csak tükörben, homályosan látunk, akkor majd színről-színre” (1Kor. 13,12).

b) Bírom Őt. Lényege: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20).

2. A Szent Szűzben – égi Anyámmal.

Ez a második és kiemelkedően boldogító személyes kapcsolat.

a) Anyám volt a földön. – Ne felejtsetek: reá bízott a szenvedő Mester: „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!” Aztán a tanítványhoz fordult: „Nézd, ő a te anyád!” (Jn 19,26-27). – Emlékezzél arra: sohasem lehetett hallani, hogy a hozzá fordulót elhagyta volna az égi Anya.

b) Anyám lett az égben. – Hazatérésemben segített. – Megdicsőülésemben enyém lett. – Mindez pedig úgy értelmezendő: a szeretet találkozik és örökké boldogság-közösségben él a szeretett „Édes-anyával”.

3. És szentté lett élettestvéreimmel.

Majd ez a harmadik személyes kapcsolat. Együtt élünk a földön és együtt élünk mindörökké. Ennek alapja is a **szeretet-kapcsolat örök jellege**. – Kikkel él tehát együtt ezen a területen az ember?

a) Együtt élek testi-lelki rokonaimmal. – Ennek magyarázata a vérkötélkéből fakadó közösség. Akik egy törzs tagjai, azokat a kötelesség és szeretet kapcsai erősebben fűznek egybe. – De ennek további magyarázata, hogy **szeretéből** fakadó életközösségek és életélmények nem látszanak mulandóknak.

b) Együtt élek a lélektestvérek egyetemével. Ez már egészen szellemi vonalon való egybefonódás. – Istenben él a lélek, ezt mondja a Mester: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20). – Az „Isten fiainak” élete a szellemi találkozás és élettestvéri közössége. Erre utal a **természetünk szava**, amely erősen hangoztatja a testvéri egyetemességet. Szinte visszhangzik ez a **kinyilatkoztatás**: „... ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23,8). – Végül ennek az együttesnek diadalmas életéről zeng a próféta, midőn ezt mondja: „Dicsérjétek az Urat szenthajlékában, dicsérjétek őt az ég erős boltozatában... Minden lélek dicsérje az Urat! Alleluja!” (Zsolt. 150,1 és 6).

Bef.: És az elkárhozott „enyém”?... Ez olyan nehéz kérdés, amelyre nem könnyen tud felelni az ember. De mi könnyíti mégis ennek a kérdésnek súlyát, szörnyű terhét? **Talán** Isten megment ennek viselésétől... **Talán** az igazság diadala elmosza az érzés fájdalmait... De **mindenesetre** az értük végzett ima, jócselekedet, áldozat könnyen **hazaségíti** az ő lelküket is. Tehát: a most végzett szeretetszolgálat legyen a nagy kérdéscsomó oldozgatója...

9. beszéd: Az „enyém” boldogságát élvező lélek arca

Bev.: A **személyes szeretetáram** boldogsága vonja az üdvözült lélek arcát. De ez fokozódik az „**övéi**” arcáról visszasugárzó boldogság sugárkévének átvitése folytán („övéi” az életben hozzátartozók serege, de mindenesetre **övé** az egek Urának **Istene**). – De miben látja ezt a boldogult lélek?

1. Látja ezt: az égi Atya örök boldogságában.

A Teremtő boldogsága Önmaga, de teremtményeinek boldogsága a visszaverődő örömök csillanása. – Igaz ugyan, hogy az Isten végtelen boldogsága nem növelhető, de igaz az is, hogy a **célba futotak** boldogságában az Atya szeretetének öröme jelentkező.

a) Földi harcra indított ugyanis az égi Atya. – Parancsa ez: „Előhívta tíz szolgáját és átadott nekik tíz minát: Kereskedjétek vele, mondta, amíg visszatérek” (Lk 19,13). – És a harcot diadalmasan harcoló ember életének „végnélküli hajnala” mit jelent? Szt. Pál felel reá mondván: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam” (2Tim. 4,7).

b) Égi diadalban az „**otthon Atyjaként**” fogad mindenkit az egek Ura. Ez az atyai szeretet pedig mit tár elénk? – A jóságot sugárzó Szeretethez diadalát. Ez pedig az öröm jelentkezése. – A „hazatérésekben jelentkező boldogság” élvezését. Ez is öröm jelentkezése. – Mindez pediglen az örök haza atyai háza Urának **tárgyi boldogsága**. – Tehát **nem növekedő** a boldogok hazatérése miatt, hanem kiverődő a boldogok felé!

2. Látja ezt: az „Isten embercsaládjának” gyermeki életörömében.

Ez pedig a diadalmas jószág boldogság-ézelésében jelentkezik. Itt az üdvözült szentekre, a Szent Szűzre, majd a földi életben „vérszerinti kapcsolatokban élők” boldogultjaira kell gondolni.

a) A **szentek egyeteme** az én boldogságom... Úgy, ahogyan az **előző** beszédben fejtegettük. – A Szent Szűz... Minden szenteké... (Fenséges leírásként felolvasható: Jel.10.,19. és 21.).

b) A „vérbeli enyéim” viszontlátása is az én boldogságom. – Hogy milyen az a viszontlátás és együttélés, azt nem tudjuk a kinyilatkoztatásból. – Az Írásban csak ezt olvassuk: „A föltámadás után ugyanis nem nőülnek, s férjhez sem mennek, hanem úgy élnek, mint Isten angyalai a mennyben” (Mt 22,30). – De a szeretetkapcsolatok végnélküliségét igényeljük és hisszük is. – Tehát a „földön szeretettek” az ég világában is hozzánk tartoznak. – Kődös kérdés lenne vitázni afelett: hátha elkárhozik egyik vagy másik?... Hogy érez akkor az ember? **Csak** ez a felelet: Deus providebit tu autem fac omnia ut omnes ad Deum veniant!

Bef.: Ha pedig – záró gondolatként idefűzzük- mindennek jellege a **végnélküliség**, akkor örömmel szögezhetjük le, hogy ilyen módon teljes a lélek boldogsága. – Értelmezd magadra a Mártához intézett mesteri beszédet: „Sokmindennel törődöl, sokminden nyugtalanít. Pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta. Nem is veszi el soha” (Lk 10,41-42).

10. beszéd: Az égi Atyában boldogságot találó dicsőséges arca

Bev.: Az Úr boldogjainak valóságos életarca csak képletesen közelíthető meg. Az Írás így ír róluk: „...az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovarapódzik” (Bölcs. 3,7) és: „Akkor az igazak ragyognak majd, mint a nap, Atyjuk országában” (Mt 13,43). De mi lehet ennek a „fénynek” ősi ereje és felvillanó értéke?

1. Alapja az égi Atya személyes Szeretetének tüze.

Nincs nagyobb és emelőbb öntudat, minthogy az Isten személyes Lény és hogy személyes szeretettel szeret bennünket. – És miképpen értelmezhető ez a boldog megállapítás?

a) Az Atya lényege – a Szeretet. – Az Írás állandóan ezt hirdeti: „Az Istenszeretet” (1Jn. 4,8). – Emberi értelem is ezt követeli. Mégpedig azért, mert önmagában ezt az erényt tudja legnagyobbnak, tehát ennek legtökéletesebb valóságának tartja az eget Urát, a **szeretet Istent**.

b) Az isteni lényeg közlése pedig a szeretet tüzének lobbantása. Itt arról van szó: felénk árad az isteni Szeretet. Ennek valóságos értéke pedig kettős. – Az isteni természet közlése. „A remény pedig nem csal meg, mert Isten szeretete kiáradt szívünkbe a ránk árasztott Szentlélek által” (Róm. 5,5). – És az emberi lélekben a szeretet tüzének fellobbanása. Az egész „nagytermészet” a gravitációtörvénye alatt és tudattalan kapcsolatot hirdet a Teremtő és teremtmény között; az **ember világában** azonban a „természetfeletti kegyelem” lobbantotta szeretet az összefűző erő. Ezért igaz ez: „Azon a napon megtudjátok, hogy én Atyámban vagyok, ti pedig énbennem és én tibennetek” (Jn 14,20).

2. Jelentkezése pedig az „Istenhez tért fiú” lelkének visszaverődő szeretettüze.

Ez pedig azt jelenti: felénk árad és bennünk lakozik a Szeretet; természetes következmény, hogy felgyullad bennünk a szeretet lángja. – Hogyan értelmezendő ez?

a) A Szeretet tüzét vettük az Istenatyától. – Gyenge analógia: a nap és hold „fényviszonya”... – Valóságos tartalom: az örök Szeretet vég nélküli kiáradása... birtokában vagyunk a megbízható próféta jövendöléseknek is. Jól teszitek, ha figyeltek rájuk, mint sötétben világító mécsre, amíg föl nem virrad a nappal és a hajnalcsillag föl nem kél szívetekben” (2Pét. 1,19).

b) A szeretet tüzét lövelljük az Istenatyá felé. – Ez egyenesen isteni parancsa földi életben: „Szeresd Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből” (Mt 22,37). Tartalma pedig ez: amit kaptunk, azt vissza is adjuk! – De ezt igényli a természet szava még a földi életben is. Mivel Szeretetet kaptunk, azért szeretetet sugározunk... Mintha azt mondaná az ész: ami lelked legnagyobb kincse, annak szépségét tükrözze lelked! – Ha pedig mindezt átkapcsoljuk az örök élet diadalmas világára, akkor életerős igazsággént robban elénk, hogy a „hazatért” lélek isteni arcáról a szeretet fénye sugárzik az égi Atya felé! Az a szeretet, amely **egyetlen örök érték** az ember életében. „Most megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet. Törekedjétek a szeretetre!” (1Kor. 13,13).

Bef.: Záró hasonlat legyen ez: ha örömmel hangol a földi „lélek-arany, – drágakő” csillanó fénye, akkor vég nélküli boldogsághoz juttat az Isten Szeretetének reánk záporozó kimeríthetetlen bősége.